

Jaarverslag 2024

Inhoudsopgave

01 Woord vooraf

02 Van de raad van toezicht

03 Het jaar 2024

04 Waardecreatiemodel

05 Gezondheid begint in je buik

06 Onze impact

Verschil maken

07 Fondsenwerving

Verschil maken

08 Een blik vooruit: 2025

09 Over MDL Fonds

10 Jaarrekening

11 Bijlagen

12 Colofon

Woord vooraf

MDL-patiënten lijden in verborgenheid. Er rust een taboe op veel van de tweehonderd beschreven MDL-aandoeningen. Waardoor patiënten niet alleen lichamelijk ziek zijn, maar veelal ook in een sociaal isolement verkeren. Door schaamte en ongemak. Of doordat zij gedwongen thuisblijven omdat er in de natuur of in de binnenstad onvoldoende openbare toiletten zijn.

Maar liefst vier miljoen mensen bezoeken jaarlijks een arts met een MDL-aandoening – licht of ernstig, chronisch of acuut, voorbijgaand of levensbedreigend. Voor al deze patiënten zetten wij als MDL Fonds alles op alles, samen met onze vrijwilligers en donateurs. Om hun ziekten te voorkomen, genezen of verlichten. En om de samenleving MDL-vriendelijker te maken.

Dat laatste hebben we stevig verankerd in onze vijfjarenstrategie 2025-2030. Het voorvechterschap hebben we daarin nadrukkelijk benoemd tot kerntaak. Daar hebben we in 2024 al stappen in gezet. We strijden voor vervroeging van de leeftijd voor het bevolkingsonderzoek darmkanker naar 50 jaar. Voor schone en besloten school-wc's. Zodat kinderen niet langer ophoudgedrag vertonen, met vaak medische klachten tot gevolg. We vragen aandacht voor de nog altijd moeilijk te genezen vormen van MDL-kanker, zoals alvleesklierkanker, galwegkanker en darmkanker bij jonge mensen – veelal te laat ontdekt. En voor het vaak onzichtbare leed van MDL-patiënten.

Voor de organisatie was 2024 een jaar van grote veranderingen. Met een nieuwe directeur-bestuurder en het voorbereiden van een naamswijziging én een nieuwe strategie. Samen hebben we hard gewerkt om deze transitie vorm te geven. Wat niet veranderde, is onze ambitie om impact te maken. Dit hebben we zichtbaar gemaakt op onze vernieuwde website.

De nieuwe koers versterkt onze positie als voorvechter, thoughtleader en partner van patiëntenorganisaties, zorgprofessionals en onderzoeksfinanciers. En zorgt voor meer zichtbaarheid, zodat donateurs en vrijwilligers blijven zien wat wij doen en ons blijven steunen. Want dankzij hen kunnen wij in gezamenlijkheid onze doelen bereiken: een toekomst zonder MDL-ziekten. Met een gezonde buik voor iedereen. Want gezondheid ... begint in je buik.

Mariël Croon

directeur-bestuurder MDL Fonds

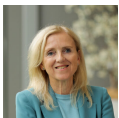
Van de raad van toezicht

Patiënten wachten gemiddeld ruim 17 weken op MDL-zorg, zo berichtten de kranten op de voorlaatste dag van 2024. De wachttijden voor maag-, darm- en leverspecialisten zijn de langste die we in Nederland kennen. Dat betekent dat voor niet spoedeisende klachten de wachttijd zomaar een jaar kan bedragen. Het kabinet heeft forse bezuinigingen op de wetenschap aangekondigd. Daarnaast neemt de druk op de afdracht van goededoelenloterijen toe door een hogere kansspelbelasting.

Kortom: MDL-zorg en MDL-onderzoek staan onder druk. Dat maakt de noodzaak van een krachtig MDL Fonds des te groter. Een fonds om onderzoek te bekostigen, innovatie aan te jagen en voorvechter te zijn voor preventie en behandeling van MDL-aandoeningen. Een fonds dat aansluit bij de behoeften van MDL-artsen; MDL-verpleegkundigen en MDL-patiënten.

De nieuwe directeur-bestuurder, die in januari 2024 is aangetreden, heeft daarin samen met de organisatie belangrijke stappen gezet. Zo sluit de nieuwe naam, MDL Fonds, beter aan bij het specialisme dan de oude naam Maag Lever Darm Stichting. De nieuwe vijfjarenstrategie, tot stand gekomen met de inbreng van een brede achterban, de raad van toezicht (rvt) en de medewerkers, is een andere belangrijke voorwaarde om de doelstelling van MDL Fonds te realiseren: een gezonde buik voor iedereen. De rvt is ervan overtuigd dat de huidige aanpak leidt tot een versterking van de interne samenwerking, een verbetering van de externe gerichtheid en een grotere verbinding met onze achterban met mooie tastbare resultaten.

De rvt bedankt alle medewerkers van MDL Fonds voor de inzet en gedrevenheid waarmee zij in 2024 belangrijke resultaten en een grote zichtbaarheid voor de organisatie hebben gerealiseerd. We zijn ons er tegelijkertijd van bewust dat 2024 en de veranderingen in de organisatie het nodige van medewerkers heeft gevraagd. Ons gezamenlijke doel is het voorkomen, opsporen en bestrijden van MDL-ziekten, en daarmee van toegevoegde waarde zijn voor mensen die MDL-zorg nu en in de toekomst nodig hebben. We kijken uit naar de bestendiging van de ingezette koers, een prettige samenwerking en de resultaten die dat op zal leveren in de komende jaren.

Viola Peulen

voorzitter raad van toezicht

Het jaar 2024

2024 was een jaar vol beweging. Van baanbrekend onderzoek tot krachtige campagnes en politieke lobby: we hebben samen impact gemaakt. Dit jaaroverzicht geeft een inkijkje in de initiatieven, successen en uitdagingen die MDL Fonds in 2024 hebben gevormd.

Januari

We trappen het jaar af met een urgente boodschap: Nederlanders hebben vaker slokdarmkanker dan inwoners van andere Europese landen. Jaarlijks krijgen 2.650 mensen deze diagnose, vooral mannen. Overgewicht en chronisch brandend maagzuur verhogen het risico. Omdat de ziekte vaak laat ontdekt wordt, is slokdarmkanker een van de dodelijkste vormen van kanker. Speciaal voor de Week van de Slokdarmkanker ontwikkelden we een kennistest om bewustwording te vergroten van risico's en vroege signalen.

Februari

Met de campagne 'Op je gezondheid' zetten we opnieuw vraagtekens bij de gewoonte om te proosten op je gezondheid. Vanuit het programma 'Alcohol Preventie Gezonde Generatie' schudden we samen met KWF heel Nederland wakker over alle negatieve gevolgen van alcohol. Veel mensen weten niet dat alcohol de kans op 7 soorten kanker vergroot, waaronder slokdarm-, lever- en darmkanker. Daarnaast kan alcohol ook allerlei andere MDL-ziekten veroorzaken, waaronder levercirrose. Het is tijd dat we gaan beseffen dat drinken op onze gezondheid helemaal niet gezond is, zegt ook MDL-arts Bart Takkenberg.

Maart

Mannen mijden het bevolkingsonderzoek darmkanker, zo blijkt uit onderzoek van MDL Fonds aan de start van Darmkankermaand maart. Mannen die niet meedoen zien op tegen een vervolgonderzoek, vinden de ontlastingstest te veel gedoe, zijn bang zijn voor een slechte uitslag of willen het niet weten. Darmkanker is na longkanker de kankersoort waar de meeste mensen aan

overlijden (4.500 mensen per jaar). Jaarlijks treft het zo'n 12.000 Nederlanders. We trekken veel media-aandacht met onze bevindingen.

April

Op Wereld PDS Dag (19 april) vragen we aandacht voor het prikkelbare darmsyndroom.

Documentairemaker Sanne Savelsbergh, die zelf PDS heeft, brengt het drieluik *Mooie Meisjes Poepen Niet* uit op YouTube. Ze volgt zeven jonge vrouwen met een darmziekte. De gesprekken gaan over de impact hiervan op relaties, daten, de definitie van vrouwelijkheid en seks. In een intieme zoektocht naar acceptatie rekent Sanne af met een van de grootste taboes van deze tijd.

Mei

We lanceren de Vezeltest! Dit maakt het makkelijk om je dagelijkse vezelinname te berekenen.

De meeste Nederlanders eten namelijk te weinig vezels. Dat moet anders, vinden wij. Vezels voeden je microbiom, versterken de darmwand en ondersteunen je afweersysteem. Ze verkleinen de kans op darmkanker en allerlei andere ernstige aandoeningen. Ook helpen ze bij verstopping en diarree. Ruim 12.000 mensen vullen de Vezeltest in.

Juni

Onze collecteweek staat in het teken van darmkanker bij jonge volwassenen, een ziekte die steeds vaker voorkomt bij 20- tot 49-jarigen. Vaak wordt de ziekte te laat ontdekt. Jongere mensen zoeken minder snel medische hulp bij klachten en artsen herkennen de signalen in deze leeftijdsgroep niet altijd. Dit kan ingrijpende gevolgen hebben, vooral voor wie midden in het leven staat. Dankzij onze geweldige collectanten en ruimhartige donateurs halen we maar liefst € 535.000 op.

Juli

We sturen een brief naar de informateurs met een oproep aan het nieuwe kabinet om werk te maken van een gezonde buik voor iedereen. Drie speerpunten zijn essentieel: verlaag de leeftijd voor het bevolkingsonderzoek darmkanker naar 50 jaar, maak gezond en vezelrijk eten betaalbaarder en stel een toiletnorm in voor meer openbare of opengestelde toiletten.

Vroege opsporing, preventie en voorzieningen kunnen duizenden levens redden en de kwaliteit van leven verbeteren.

Augustus

Het nieuwe schooljaar begint met groot nieuws. Uit ons onderzoek, uitgevoerd door onderzoeksbureau Verian, blijkt dat de helft van de basisschool- en middelbare scholieren (vrijwel) nooit op school naar de wc gaat voor ontlasting. Ze houden hun behoefte liever op omdat ze de wc's te vies vinden of de nodige privacy missen. Bijna de helft van deze scholieren krijgt klachten als gevolg van dat 'ophoudgedrag'. Bij 1 op de 6 is het zo ernstig dat ze naar een dokter moeten. Dat zijn 1 à 2 kinderen per klas. Onze oproep aan schoolbesturen, gemeenten en het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen om te zorgen voor schone, veilige en besloten wc's op scholen veroorzaakt een heuse mediastorm.

September

We steken de Zuiderzee Klassieker in een nieuw jasje. Voortaan gaat onze grootste fondsenwervende activiteit door het leven als de Buik Klassieker. Een dag vol sportiviteit, doorzettingsvermogen en emotie, want elke deelnemer fietst of loopt met een persoonlijk verhaal – voor een dierbare of uit eigen ervaring met een MDL-ziekte. Samen haalden we maar liefst bijna € 59.000 op. Dit bedrag maakt nieuw onderzoek naar darmkanker, alvleesklierkanker, slokdarmkanker, de ziekte van Crohn, PDS en coeliakie mogelijk.

Oktober

Onze eerste crowdfunding is een succes. Met maar liefst € 57.000 – ruim boven het streefbedrag – kan MDL-arts Cyriel Ponsioen zijn baanbrekende onderzoek naar fecestransplantatie voortzetten. Deze veelbelovende therapie biedt hoop aan mensen met colitis ulcerosa. Verwacht wordt dat 20 procent de patiënten baat heeft bij de behandeling.

November

Op Wereld Toilet Dag (19 november) agenderen we het aanhoudende tekort aan openbare toiletten, wat voor veel mensen met een MDL-aandoening een dagelijkse uitdaging vormt.

Daarom roepen we Toiletambassadeurs op om dit probleem bespreekbaar te maken bij hun gemeente. Verder investeren we binnen onze jaarlijkse 'call' ruim € 1,25 miljoen in zes veelbelovende onderzoeken die bijdragen aan betere behandeling en opsporing van MDL-ziekten. Daarnaast overhandigen we een petitie aan de Tweede Kamer: verlaag de startleeftijd voor het bevolkingsonderzoek darmkanker van 55 naar 50 jaar.

December

We hebben een nieuwe naam! Vanaf 1 januari 2025 heten we MDL Fonds. 'MDL' staat voor maag, darm en lever en sluit aan bij het specialisme van MDL-artsen en MDL-verpleegkundigen. Dat voorkomt verwarring. Onze nieuwe naam is korter en krachtiger. Die kracht is nodig, want we zetten ons in voor vier miljoen Nederlanders die jaarlijks medische hulp zoeken voor maag-, darm-, lever-, slokdarm-, galblaas- of alveesklieraandoeningen. 'Fonds' benadrukt nog meer dat we afhankelijk zijn van donaties. Onze nieuwe hoofdkleur is paars, de internationale kleur voor darmziekten. Met organische vormen die de MDL-organen symboliseren, zijn we klaar voor een toekomst vol impact.

Waardecreatiemodel

Een gezonde buik voor iedereen

ONS KAPITAAL

49
werknemers

5.000
vrijwilligers

Samenwerkingen: wetenschappelijke verenigingen, patiëntenverenigingen, beroeps- en maatschappelijke organisaties.

Kennis: expertise in MDL-onderzoek, zorginnovatie, beleidsbeïnvloeding en fondsenwerving.

Financieel: middelen voor onderzoek en zorginnovatie.

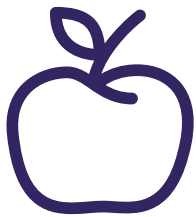
Onafhankelijkheid: samen met artsen en patiënten verbeteren we de MDL-zorg, zonder structurele overheidssteun.

HOE WE WERKEN

Onze missie

Vier miljoen Nederlanders bezoeken jaarlijks een arts met een ziekte aan de maag, darm, lever, slokdarm, galwegen of alvleesklier: levensbedreigend, levenslang of voorbijgaand. Als MDL Fonds zetten wij alles op alles voor het voorkomen, vroeg opsporen, genezen en verlichten van MDL-ziekten.

Onze visie

Een toekomst zonder MDL-ziekten. En een gezonde, MDL-vriendelijke leefomgeving. Waarin iedereen beseft dat goede voeding de basis is voor je gezondheid. Want gezondheid begint in je buik. Je darmen zijn de bron van je vitaliteit, je afweer en je mentale gezondheid.

Onze kerntaken

- Wij financieren wetenschappelijk onderzoek naar MDL-ziekten.
- Wij zijn voorvechters voor een MDL-vriendelijke samenleving.
- Wij geven voorlichting om een gezonde buik te bevorderen.
- Om onze doelen te verwezenlijken, werven wij fondsen.

WAT WE BEREIKTEN IN 2024

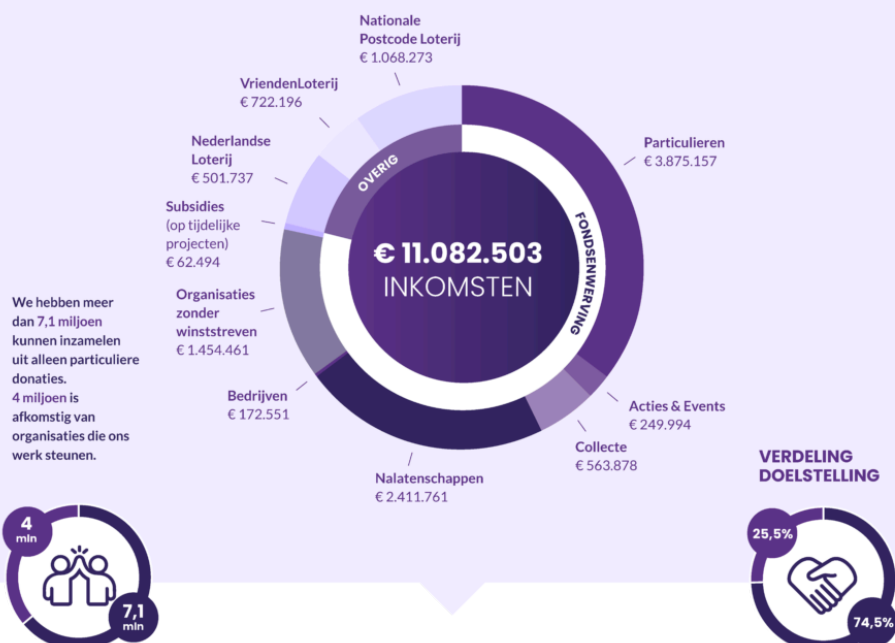
- € 2,8 miljoen ingezet voor wetenschappelijk MDL-onderzoek met directe impact binnen 3-5 jaar.
- Lobby voor verlagen startleeftijd bevolkingsonderzoek darmkanker: petitie levert **53.000 handtekeningen** op en staatssecretaris zegt haalbaarheidsonderzoek toe.
- **Onderzoek gepubliceerd** naar ophoudgedrag van kinderen vanwege vieze en niet-besloten school-wc's, met vaak medische klachten tot gevolg. Lobby gestart.
- **95 toiletambassadeurs** actief voor meer openbare toiletten in gemeenten.
- Zichtbaarder dan ooit: MDL Fonds verscheen **2.151 keer** in de media.
- **4 natuurtoiletten** geplaatst.
- Met onze **wetenschappelijk onderbouwde brochures** hebben we tienduizenden patiënten bereikt via de ziekenhuizen
- **7,6 miljoen** websitebezoekers en miljoenen mensen bereikt via social media

MDL Fonds draagt bij aan 8 van de VN sustainable Development goals: 2, 3, 6, 10, 12, 13, 15, 17

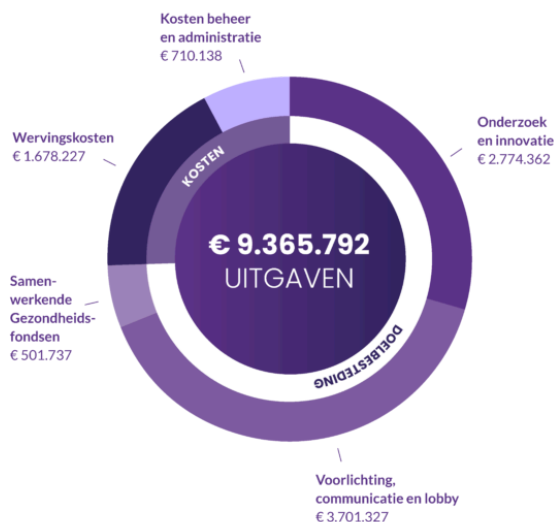
GEZONDHEID BEGINT IN JE BUIK

We werken aan preventie, behandeling en verlichting voor
4 miljoen mensen die een aandoening hebben aan de
maag, darm, lever, slokdarm, galblaas of alvleesklier.

RESULTAAT 2024

Resultaat voor financiële baten en lasten: € 1.716.711. Het resultaat is toegevoegd aan de financiële reserves.

Wij streven naar een zo hoog mogelijk percentage doelbesteding. Het gemiddelde percentage doelbesteding over drie jaar is 75,5%. Het CBF hanteert als richtlijn 70%.

IMPACT

Dankzij onze inspanningen in 2024:

- ✓ Wordt er ingezet op nieuwe technieken voor de vroege opsporing van darmkanker, niet meer via kijkonderzoek, maar met behulp van geurstoffen in de ontlasting.
- ✓ Hebben we voor 1,25 miljoen euro 6 wetenschappelijke projecten kunnen financieren, waaronder een veelbelovend onderzoek waarbij MDL-specialisten een nieuw medicijn op het spoor zijn voor de behandeling van alcoholische hepatitis.
- ✓ Zien we veelbelovende resultaten door fecustransplantatie bij colitis ulcerosa, met een langdurige verbetering bij ruim 20% van de patiënten.
- ✓ Is de gratis StomaApp ontwikkeld, die mensen met een stoma meer zelfvertrouwen, zelfregie en een betere kwaliteit van leven geeft.
- ✓ Onderzoekt de staatsecretaris van Jeugd, Preventie en Sport of de leeftijd voor deelname aan het bevolkingsonderzoek darmkanker kan worden verlaagd van 55 naar 50 jaar, een maatregel die levens kan redden.
- ✓ Is samen met Wageningen University & Research en UMC Groningen het landelijk platform Buikbelang opgericht, dat bewustwording en onderzoek naar de potentie van het darmmicrobioom en daarop gerichte interventies aanjaagt.

MULTIPLIER

In 2024 investeerde MDL Fonds 2,8 miljoen euro in wetenschappelijk onderzoek. Dankzij strategische samenwerkingen wisten wij dit bedrag te vermeerderen met nog eens 4,5 miljoen euro. Het totaal bestede bedrag aan wetenschappelijk onderzoek kwam daarmee uit op 7,2 miljoen euro, bijna 3 keer zoveel als we zelf investeerden.

Onze impact

In 2024 hebben we onze horizon verbreed. Daarmee namen we een aanloop naar onze nieuwe meerjarenstrategie 2025-2030, die tot stand is gekomen na een uitvoerig stakeholderonderzoek onder patiënten, artsen, onderzoekers, de medewerkers van MDL Fonds en de raad van toezicht.

We zochten meer verbinding met het MDL-veld en we versterkten onze relaties met onderzoekers, artsen en patiëntenorganisaties om te inventariseren wat er leeft en waar de behoefte ligt. Door te luisteren en samen te werken willen we onze impact vergroten. Onze focus verschoof van de vaste impactroutes (preventie; vroege opsporing en kwaliteit van leven) naar de gehele patiëntreis: van preventie en vroege opsporing tot diagnose, innovatieve behandeling en kwaliteit van leven.

We gingen we ons ook meer op jongere doelgroepen richten, omdat MDL-ziekten ook kinderen treffen. Daarnaast hebben we onze rol gepakt in innovaties, zowel op het terrein van MDL-behandelingen als MDL-zorg. Ook pakken wij een expliciete voorvechtersrol op. We nemen het initiatief, vragen aandacht voor urgente kwesties en werken toe naar een oplossing. Altijd in samenwerking met patiënten en zorgprofessionals. Tot slot werkten wij aan de verdere bewustwording van de impact van MDL-ziekten bij het publiek door voorlichting te geven. Zo zetten wij ons in voor een gezonde buik voor iedereen.

5.1 Wetenschappelijk onderzoek stimuleren

We richten ons op het financieren van translationeel en klinisch onderzoek, waar de patiënt binnen afzienbare tijd profijt van heeft. Tegelijkertijd onderkennen we het grote belang van innovatie. Daarom investeerden wij ook in kleine, maar veelbelovende proofs of concepts ('zaaigeld'). Om de weg vrij te maken voor meer onderzoek en impact verkenden we nieuwe financieringsmethoden. We namen het initiatief voor een crowdfunding en gingen een samenwerking aan met een grote zakelijke partner. Zo zetten we stappen om meer wetenschappelijk onderzoek te ondersteunen.

Lopend onderzoek

In 2024 liepen er in totaal 70 onderzoeken en samenwerkingen die door ons worden gefinancierd, bij elkaar goed voor 12,5 miljoen euro. In veel van deze onderzoeken draait het om het tijdig herkennen van ziekten en het ontwikkelen van effectieve, patiëntgerichte oplossingen. Het meeste onderzoek gaat over MDL-kankers, leverziekten en IBD. Een aantal voorbeelden van spraakmakende onderzoeken:

- We financieren een project waarbij kunstmatige intelligentie kan helpen inschatten of iemand uit de risicogroep slokdarmkanker ontwikkelt. De eerste resultaten zijn veelbelovend. Het AI systeem scoort beter dan 91% van de pathologen (Amsterdam UMC).
- De Deltaplan Alvleesklierkanker keuzehulp draagt bij aan het verbeteren van samen beslissen, uitwisselen en delen van informatie, netwerkversterking en integratie van wetenschappelijk onderzoek, met als doel de beste behandeling met een betere kwaliteit van leven (Maastricht UMC+).
- MijnLevercoach wil de zorg voor mensen met levercirrose verbeteren door met telemonitoring complicaties vroeg op te sporen. Zo wordt verdere leverschade voorkomen. Doel van dit project is de ontwikkeling van een e-health zorgtraject (Maastricht UMC+)
- Necrotiserende enterocolitis (NEC) is de belangrijkste doodsoorzaak bij te vroeg geboren baby's. Vroege diagnose vergroot de overlevingskans. Eenvoudige tests om NEC tijdig te detecteren worden nu onderzocht. Het doel is deze tests zo snel mogelijk in te zetten en levens te redden (Amsterdam UMC).

Afgerond onderzoek

In 2024 zijn er 16 studies afgerond. Enkele voorbeelden:

- Het simpel opsporen van chronische darmziekten (IBD) in ontlasting bij kinderen is dichterbij dan ooit. De ontdekking van leucine als biomarker maakt het mogelijk om met >90% nauwkeurigheid IBD te onderscheiden van andere maag-darmaandoeningen. Deze niet-belastende ontlastingstest kan inwendig onderzoek helpen voorkomen (Amsterdam UMC).
- We hebben aangetoond dat gepersonaliseerde trainingsprogramma's vermoeidheid bij IBD kunnen verminderen en de behandeluitkomsten verbeteren. Fysieke fitheid zou daarom een essentieel onderdeel van IBD-zorg moeten zijn (Maastricht UMC+)
- Onze Keuzehulp PDS is door patiënten met het Prikkelbare Darm Syndroom en zorgverleners goed ontvangen en wordt inmiddels breed toegepast in de dagelijkse praktijk (Maastricht UMC+).
- Bepaalde geurstoffen in de ontlasting blijken veelbelovend bij de vroege opsporing van darmkanker. Dit kan het aantal coloscopieën fors terugbrengen. Dit vermindert niet alleen de fysieke belasting voor personen met een verhoogd risico op darmkanker door bijvoorbeeld Lynch-syndroom, maar kan ook het aantal gemiste darmkankergevallen na een coloscopie verlagen (Amsterdam UMC).

- De StomaApp verbetert de kwaliteit van leven van mensen die een stoma krijgen. Het onderzoek laat zien dat patiënten dankzij de app meer zelfvertrouwen en zelfregie ervaren. De StomaApp wordt daarom gratis beschikbaar gesteld in de appstores voor patiënten die een stoma krijgen of al een stoma hebben (Amsterdam UMC).

Nieuw onderzoek: toekenningen

In 2024 investeerden we ruim 1,25 miljoen in zes veelbelovende studies. Binnen deze subsidieronde lag de focus op leveraandoeningen, slokdarmkanker, darmkanker en de ziekte van Crohn bij kinderen. Door de spreiding over de thematieken wordt het veld breed bediend. In totaal kwamen er 60 aanvragen binnen, een verdubbeling ten opzichte van een jaar eerder. De Wetenschappelijke Advies Raad (WAR), waarin 29 wetenschappers zitting hebben, beoordeelt de ingediende voorstellen. Hieronder een overzicht van de geselecteerde studies:

- Verouderingscellen (senescence) in de darm bij alcoholische hepatitis
- Leverfibrose: kunnen macrofagen helpen?
- Maagdarmklachten na behandeling van slokdarmkanker
- Bacteriële gifstoffen die darmkanker veroorzaken
- Effectiviteit en veiligheid van medicijnen bij levercirrose
- Behandeling op maat bij kinderen met de ziekte van Crohn

5.2 Zorginnovatie voor MDL-patiënten

De MDL-zorg staat voor grote uitdagingen. Wachttijden zijn lang en het zorgstelsel is zwaar belast. Daarom werkt het MDL Fonds aan oplossingen die de zorg toegankelijker en duurzamer maken. Dat doen we met innovatieve medische behandelingen, zoals de inzet van stamcellen voor galwegregeneratie en met nieuwe vormen van zorgondersteuning, zoals de opleiding tot Ervaringsdeskundig Professional MDL. We sluiten hierbij aan bij het Less is more-initiatief van de Nederlandse Vereniging van Maag-Darm-Leverartsen.

Innovatie: inzet stamcellen voor galwegregeneratie

We steunden een innovatieve studie die onderzoekt hoe je kunt voorkomen dat donorlevers galweschade oplopen als ze een tijdje zonder zuurstof zijn. In deze *proof-of-concept* studie worden stamcellen gebruikt om cholangiocyten-organoïden te kweken, ofwel miniatuurversies van galwegcellen. Deze worden vervolgens via kunstmatige doorbloeding in de galwegen van donorlevers toegediend. In de toekomst willen onderzoekers stamcellen van de ontvanger zelf gebruiken (*autologe stamcellen*), zodat galwegherstel plaatsvindt met lichaamseigen cellen. Dit kan het risico op afstoting verminderen en de kans op een succesvolle transplantatie vergroten. In december hebben de onderzoekers een eerste afgekeurde humane donorlever kunnen behandelen met galweg-organoïden. Met weefselonderzoek is aangetoond dat de galwegepitheelcellen van de organoïden inderdaad in de galwegen zijn terug te vinden. Uiteindelijk zal dit tot meer geschikte transplantatielevers leiden.

Een primeur: opleiding Ervaringsdeskundig Professional MDL

Ervaringsdeskundigen kunnen een waardevolle bijdrage te leveren aan het welzijn en herstel van anderen. Met het professionaliseren van het lotgenotencontact is al veel ervaring opgedaan in de psychiatrie, jeugdzorg en schuldhulpverlening. Wij willen als eerste gezondheidsfonds deze vorm van begeleiding ook voor somatische zorg inzetten. Hiermee spelen we in op de zorgvraag van patiënten en dragen we bij aan het ontlasten van het huidige overbelaste zorgstelsel. Samen met het Summa College zijn de voorbereidingen in gang gezet om een eenjarige zij-instroom-opleiding tot Ervaringsdeskundig Professional MDL te starten. De werving is in 2024 begonnen. De opleiding begint na de zomer van 2025.

5.3 Werken aan een MDL-vriendelijk Nederland

Naast het aanjagen van zorginnovatie zien wij binnen onze nieuwe strategie nog een belangrijke rol voor ons weggelegd: die van voorvechter om de samenleving MDL-vriendelijker te maken. In de eerste plaats voor MDL-patiënten, maar in tweede instantie voor alle Nederlanders. In 2024 maakten we er een begin mee. We breidden onze inzet voor toegankelijke toiletten in de openbare ruimte en in de vrije natuur uit naar schone en besloten toiletten op scholen. Opdat kinderen op school naar de wc durven gaan en zonder buikpijn en obstipatie hun schooltijd doorkomen. Daarnaast werkten we aan een gezondere voedselomgeving, alcoholpreventie en aan schoner (PFAS-vrij) drinkwater. En we voerden actie voor het verlagen van de leeftijd voor het bevolkingsonderzoek darmkanker. Zo zetten wij ons in als voorvechter voor een gezonde buik voor iedereen.

Toiletalliantie: Samen werken aan een toegankelijk Nederland

Een toegankelijke samenleving begint bij basisvoorzieningen zoals toiletten. Toch is er in Nederland nog steeds een groot tekort aan openbare en opengestelde toiletten. Dit heeft directe gevolgen: één op de vier Nederlanders blijft regelmatig thuis uit angst onderweg geen toilet te vinden. Wij nemen dit probleem serieus. Daarom hebben we ons samen met de Toiletalliantie en andere partners verder ingezet om de beschikbaarheid van toiletten te vergroten.

Ranglijst Toiletvriendelijkheid

Op Wereldtoilettag (19 november) publiceerden we samen met HogeNood voor het vijfde jaar op rij de Ranglijst Toiletvriendelijkheid. Dit jaar werd verblijfstoerisme voor het eerst meegenomen in de beoordeling. De resultaten tonen aan dat driekwart van de Nederlandse gemeenten nog steeds een onvoldoende scoort op het gebied van openbare toiletten. De publicatie kreeg brede aandacht: meer dan 90 artikelen verschenen in verschillende media, wat het onderwerp stevig op de agenda zette.

Nieuw: Toiletambassadeurs

Met steun van ZonMw konden we in 2024 starten met de opleiding van Toiletambassadeurs. Deze vrijwilligers spelen een belangrijke rol in het verbeteren van het toiletbeleid in hun gemeenten. Een wervingscampagne leverde 95 enthousiaste deelnemers op, die via ons leerplatform en WhatsApp-groepen instructievideo's en een training volgden. Zij zijn inmiddels actief in 50 gemeenten en zetten zich in om het tekort aan toiletten lokaal aan te pakken. In 2025 blijven we deze lobbyactiviteiten ondersteunen.

Onderzoek naar toiletten in de natuur

Ook in natuurgebieden is het tekort aan sanitaire voorzieningen een groeiend probleem. Voor Nationale Toilettag (21 maart) lieten we onderzoek uitvoeren naar de gevolgen hiervan. De cijfers spreken voor zich: driekwart van de bezoekers plast in de natuur als er geen toilet beschikbaar is, en bijna een derde doet zelfs zijn behoefte in het wild. Deze bevindingen onderstrepen de noodzaak van meer natuurtoiletten en vormen de basis voor onze gesprekken met beleidsmakers en lokale politiek.

Uitbreiding natuurtoiletten

In 2024 hebben we, mede dankzij ons onderzoek en veel aandacht in de media, vier nieuwe natuurtoiletten kunnen plaatsen: op Texel, in Vught en bij de OERRR-speeltuin in De Onlanden. Daarnaast hebben we alle Nationale Parken en Provinciale en Gedeputeerde Staten benaderd met een aanbod om samen te werken aan meer sanitaire voorzieningen. Voor 2025 staan nog eens tien nieuwe natuurtoiletten op de planning in onder andere de Veluwe, Hollandsche Duinen en de Biesbosch. Dit project, *When Nature Calls*, is in 2021 gelanceerd door MDL Fonds en Natuurmonumenten en gefinancierd met een gift van de Nationale Postcode Loterij.

Schone schooltoiletten

Bij de start van het schooljaar was het volop in de media: de helft van de leerlingen van basisscholen en middelbare scholen poept (bijna) nooit op school-wc's. Ze houden hun behoefte liever op, omdat ze de wc's te vies vinden of de nodige privacy missen. Bijna de helft van de ophouders (43%) heeft medische klachten als gevolg van dat 'ophoudgedrag'. Bij 1 op de 6 zijn de klachten zo ernstig dat doktersbezoek nodig is. Deze cijfers zijn afkomstig uit een representatief onderzoek dat wij hielden onder duizend kinderen en jongeren.

Lobby

Naar aanleiding van deze opzienbarende onderzoeksresultaten zijn we een lobby gestart voor schone, besloten school-wc's. We werken hierin samen met patiëntenverenigingen, het Kinderbuikcentrum van Amsterdam UMC, AJN Jeugdartsen, Kenniscentrum Ruimte OK, GGD Amsterdam, GGD Gelderland-Zuid, en de PO-raad. Gezamenlijk blijven we werken aan een oplossing voor dit probleem.

Schooltoiletten en kinderen met een MDL-ziekte

Voor kinderen met een MDL-ziekte is poepen op school een nóg grotere uitdaging dan voor andere kinderen. Samen met de Vereniging ziekte van Hirschsprung, de Vereniging Anusatresie en het Kinderbuikcentrum van Amsterdam UMC gaven we een vervolg aan onze eerdere campagne over schooltoiletten. Met vlogs van Julius, een jongen met de ziekte van Hirschsprung en andere ervaringsverhalen genereerden we veel aandacht op social media. Ook haakten media zoals RTV Utrecht en NOS in, waardoor zeldzame MDL-ziekten meer zichtbaarheid kregen.

Gezonde voeding en alcoholpreventie

Onder de vlag van de Gezonde Generatie werkten we samen met andere gezondheidsfondsen aan twee thema's die bijdragen aan een MDL-vriendelijke omgeving: gezonde voedselomgeving en alcoholpreventie. Ongezonde voeding is een van de grootste vermijdbare doodsoorzaken in Nederland en leidt jaarlijks tot 13.000 doden, alcoholgebruik is gerelateerd aan zeven soorten kanker.

Voedselomgeving

Supermarkten spelen een cruciale rol in onze voedselomgeving, maar nemen nog onvoldoende verantwoordelijkheid hun aanbod gezonder te maken. Dat bleek uit de derde tweejaarlijkse rapportage van Questionmark, waarbij werd onderzocht of supermarkten verbeteringen aanbrengen, zoals afgesproken in het Nationaal Preventieakkoord. Daarom riepen we, samen met het Diabetes Fonds, de Hartstichting en de Nierstichting, op tot wettelijke maatregelen. De staatssecretaris Volksgezondheid zegde toe supermarkten scherper te volgen. Met dezelfde fondsen stuurden we, samen met kinderartsen, een brandbrief aan het kabinet over de impact van obesitas bij kinderen en pleitten we voor een gezondere eetomgeving. Ook ondertekenden we 'De nieuwe voedselomgeving', waarin we met een brede maatschappelijke coalitie streven naar een gezonde voedselomgeving in 2035. Tot slot boden we als Samenwerkende Gezondheidsfondsen (SGF) een manifest aan de (demissionaire) minister voor VWS aan voor een snelle gezondheidstransitie, zodat we in Nederland langer in goede gezondheid leven.

Alcoholpreventie

In 2024 heeft de Gezonde Generatie zich actief ingezet om het bewustzijn over de schadelijke gevolgen van alcohol te vergroten. De kenniscampagne 'Op je gezondheid?' werd voortgezet, met een eerste mediacampagne in het eerste kwartaal (22 januari – 18 februari) en verdere campagnes later in het jaar. De campagne richtte zich op het doorbreken van de sociale norm rondom alcoholgebruik en benadrukte de gezondheidsrisico's, zoals de verhoogde kans op zeven soorten kanker. Naast communicatie en bewustwording werd ook politieke lobby ingezet. Er werd gepleit voor strengere regulering van alcoholreclame, met speciale aandacht voor reclames die jongeren bereiken. Daarnaast werd in de vier grote steden Den Haag, Utrecht, Rotterdam en Amsterdam een begin gemaakt om lokaal alcoholpreventiebeleid te versterken.

Watercoalitie

Namens de Maatschappelijke Watercoalitie hebben wij in september het Watermanifest aangeboden bij de Tweede Kamer. MDL Fonds heeft zich net als KWF Kankerbestrijding, Diabetes Fonds en Longfonds hierbij aangesloten. Als gezondheidsfondsen zien wij schoon water als een wezenlijk onderdeel van een gezonde leefomgeving. Ziekmakende stoffen zoals PFAS kunnen ons bereiken via water en zo onze gezondheid schaden. Dit gaat via drinkwater en ons voedsel tot aan zwemwater. Uit onderzoek blijkt dat de darmen via de consumptie van voedsel en drinkwater de belangrijkste route vormen voor blootstelling en opname van PFAS. Van de totale humane afweer bevindt 70% zich in de darmen. PFAS kan via opname door de darm het afweersysteem ernstig ontregelen en leverschade veroorzaken.

Verlaging leeftijd bevolkingsonderzoek darmkanker

Onze petitie leidde ertoe dat de staatssecretaris een haalbaarheidsonderzoek verricht naar vervroeging van de leeftijd voor het bevolkingsonderzoek darmkanker naar 50 jaar. Want hoe eerder darmkanker wordt ontdekt, hoe sneller de behandeling kan starten. Jaarlijks krijgen 700 mensen tussen 50 en 54 jaar deze diagnose. Omdat deze leeftijdsgroep niet wordt gescreend via het bevolkingsonderzoek, komt de ziekte vaak pas in een gevorderd stadium aan het licht. Daarom hebben wij bij de politiek vurig gepleit voor verlaging van de startleeftijd naar 50 jaar. Onze petitie kreeg 53.000 steunbetuigingen en werd in november mede namens Stichting Darmkanker, de Stomavereniging, stichting Lynch Polyposis en de Nederlandse Vereniging van Maag-Darm-Leverartsen aangeboden aan de Tweede Kamer. Ons pleidooi kreeg veel aandacht in de media. De staatssecretaris heeft naar aanleiding van onze petitie een haalbaarheidsonderzoek toegezegd. In 2024 bestond het Bevolkingsonderzoek Darmkanker, waarvan MDL Fonds mede-initiatiefnemer is, 10 jaar. Sinds de invoering zijn 192.000 mensen met een voorstadium of darmkanker opgespoord.

5.4 Voorlichting geven

Als kennisgedreven organisatie zetten wij ons in om wetenschappelijk onderbouwde informatie toegankelijk en begrijpelijk te maken. We werken nauw samen met MDL-experts en patiëntenorganisaties om onze voorlichting nog beter af te stemmen op de behoeften van patiënten en zorgprofessionals. Ons doel is niet alleen om MDL-aandoeningen te voorkomen en te verlichten, maar ook om mensen te ondersteunen bij gedragsverandering. Met onze nieuwe slogan 'Gezondheid begint in je buik' bieden we praktische tips en zelfhulp. Met oog voor de uitdagingen waar MDL-patiënten voor staan en tegelijkertijd gericht op mogelijkheden en vooruitgang.

Daarnaast versterken we de bewustwording rond darmkanker door signalen sneller herkenbaar te maken. We ontwikkelen onze brochures en voorlichting over aandoeningen op de website in samenwerking met de Nederlandse Vereniging van Maag-, Lever- en Darmartsen (NVMDL) om te zorgen voor de meest actuele en betrouwbare informatie.

Praktische voedingstips

Nieuw is dat we al onze vezelrijke recepten zo hebben samengesteld, dat ze eenvoudig aangepast kunnen worden naar lactosevrije, glutenvrije of FODMAP-arme varianten. Hiermee ondersteunen we niet alleen een goede buikgezondheid en preventie, maar sluiten we ook beter aan bij de behoeften van mensen met buikklachten. Met deze adviezen krijgt ook deze groep meer vezels binnen.

Sociale en mentale impact van MDL-aandoeningen

MDL-ziekten hebben niet alleen fysieke gevolgen, maar beïnvloeden ook het dagelijks leven. Veel patiënten met bijvoorbeeld het Prikkelbare Darm Syndroom (PDS), IBD of coeliakie ervaren uitdagingen op het gebied van werk, sport en relaties. Daarom hebben we specifieke voorlichting ontwikkeld met praktische tips over hoe hiermee om te gaan.

Bewustwording en vroege opsporing

Naast bestaande initiatieven zoals de 7-signalentest, die helpt bij het herkennen van vroege signalen van darmkanker, en de Poeptest, die inzicht geeft in de stoelgang, lanceerden we in 2024 een nieuwe test: de Kennistest Slokdarmkanker. Hiermee vergroten we het bewustzijn over risicofactoren en signalen van deze ziekte.

Vezels als voorwaarde voor een gezonde buik

Als voorvechter van een gezonde buik zetten we ons in voor een hogere vezelinname onder de Nederlandse bevolking. Vezels spelen een cruciale rol in het voorkomen van diverse aandoeningen, versterken de weerstand en verminderen MDL-klachten. In 2024 introduceerden we de Vezeltest, waarmee mensen eenvoudig kunnen achterhalen hoeveel vezels ze binnenkrijgen en waar verbeteringen mogelijk zijn.

Verschil maken

‘Wij willen mensen met MDL-ziekten een betere toekomst bieden’

Winnaars van de call 2024

MDL Fonds investeerde in 2024 ruim € 1,25 miljoen in zes veelbelovende onderzoeken, gericht op de behandeling van MDL-ziekten. Hieronder een overzicht van de geselecteerde studies én de drijfveren van de MDL-specialisten.

‘Voor alcoholische hepatitis hoort er gewoon een behandeling te zijn’

Bij alcoholische hepatitis (AH), de ernstigste vorm van alcoholgerelateerde leverziekten, overlijdt 50 procent van de patiënten binnen een jaar. Toch is er nog steeds geen effectieve behandeling, mede door het stigma dat rond deze ziekte hangt. Onderzoeker Stijn Meijnikman (Amsterdam UMC) ontdekte dat verouderingscellen in de darm het sterfterisico met 325% verhogen. Deze vondst biedt aanknopingspunten voor gerichte en gepersonaliseerde behandelingen.

‘Mijn droom is om een medicijn tegen leverfibrose te ontwikkelen’

Dr. **Sabine Daemen** (Maastricht UMC+) onderzoekt of macrofagen littekenweefsel in de lever kunnen opruimen. Dit kan een doorbraak betekenen voor leverfibrose, waarvoor nog geen behandeling bestaat. Vier miljoen Nederlanders hebben leververvetting, wat kan leiden tot leverontsteking en uiteindelijk leverfibrose.

‘Een betere kwaliteit van leven voor mensen met slokdarmkanker’

Onderzoeker **Pauline Vissers** (IKNL) ontwikkelt modellen om te voorspellen welke patiënten met slokdarmkanker risico lopen op ernstige maagdarmklachten. Vissers onderzoekt welke klachten vaak samen voorkomen en hoe voorspelmodellen praktisch inzetbaar zijn. Dit kan leiden tot betere behandelbesluiten en sneller ingrijpen bij maagdarmklachten.

‘Ik wil voorkomen dat mensen darmkanker krijgen’

Sommige darmbacteriën produceren gifstoffen die mogelijk darmkanker veroorzaken. Dr. **Annemarie Boleij** (RadboudUMC) onderzoekt hoe vaak deze gifstoffen voorkomen en welk risico ze vormen. Ze gebruikt gegevens van meer dan 10.000 deelnemers om te bepalen of deze gifstoffen een voorspeller zijn voor darmkanker en of bestrijding het risico verlaagt.

‘Wat doen medicijnen als de lever niet meer goed werkt’

Medicijndoseringen voor levercirrosepatiënten zijn vaak gebaseerd op verouderde studies. Ziekenhuisapotheker **Midas Mulder** (Haaglanden Medisch Centrum) onderzoekt of bloedspiegelmetingen de effectiviteit en veiligheid van medicijnen kunnen verbeteren.

‘Effectieve medicatie voor kinderen met de ziekte van Crohn’

Kinderen met de ziekte van Crohn hebben veel last van pijn en vermoeidheid. Klinisch farmacoloog dr. **Maja Bulatović Čalasan** (UMC Utrecht/Amsterdam UMC) en kinderarts MDL-ziekten **Tim de Meij** (Amsterdam UMC) onderzoeken hoe het medicijn methotrexaat (MTX) kan worden gedoseerd bij kinderen. Door het meten van serumspiegels kan de MTX-dosering nauwkeuriger worden bepaald. Dit onderzoek bouwt voort op eerdere studies bij volwassenen.

‘Hoe het darmmicrobioom helpt bij behandeling en preventie van ziekte’

Eric Claassen

Onze darmen huisvesten een complexe wereld van micro-organismen: het darmmicrobioom. Hoogleraar immunologie Eric Claassen legt uit hoe belangrijk dit is voor onze gezondheid.

‘Bij de geboorte krijgen we onze eerste darmbacteriën mee. Het microbioom van elk mens is zo uniek als een vingerafdruk. In totaal dragen we zo’n 1,5 kilo bacteriën bij ons, vooral in de dikke darm. Daar helpen ze bij het verteren van voedsel en spelen ze een sleutelrol in ons afweersysteem.

‘Een gezond microbioom beschermt tegen ziekten, onder andere door het maken van stoffen zoals boterzuur, dat energie levert aan de darmwand. Verstoring van dit evenwicht komt voor bij aandoeningen als prikkelbare darm, colitis ulcerosa en zelfs bij diabetes en depressie. Dit biedt ook kansen volgens Claassen. Want als je het darmmicrobioom gezond kunt houden, of verbeteren, dan kun je ziekten voorkomen of behandelen. Ik zie daarom veel potentie in onderzoek naar het microbioom. Daarom ben ik blij dat Buikbelang is opgericht, een initiatief dat de ontwikkeling van wetenschappelijke kennis over het darmmicrobioom wil versnellen. Ik ben er trots op dat ik ambassadeur ben.’

‘Scholen moeten rekening houden met kinderen met een darmziekte’

Anne-Maartje Tegelaar

Julius (6) heeft de ziekte van Hirschsprung, een zeldzame darmaandoening die ernstige verstopping veroorzaakt. Kort na zijn geboorte werd hij geopereerd en sindsdien is goede

ontlasting van levensbelang. Soms lukt dat niet vanzelf en zijn spoelingen of botox nodig om de darm te laten ontspannen.

Bij deze ziekte ontbreken zenuwcellen in de dikke darm, waardoor de darm niet goed beweegt en er verstopping ontstaat. 'Als Julius niet goed kan poepen, kan dat gevaarlijk worden', zegt zijn moeder Anne Maartje Tegelaar. 'Bij koorts moet hij meteen naar het ziekenhuis.'

Voor Julius is een rustig toilet op school geen luxe, maar noodzaak. Hij mag daarom gebruikmaken van het lerarentoilet, zodat hij de tijd en rust krijgt die hij nodig heeft. Zijn moeder, Anne Maartje Tegelaar wil graag dat scholen meer aandacht voor kinderen met een darmziekte hebben. Samen met het MDL Fonds vragen ze aandacht voor het belang van goede schooltoiletten voor kinderen met een darmziekte. In een serie vlogs laat Julius zien hoe hij met zijn ziekte omgaat.

Fondsenwerving

MDL Fonds ontvangt geen structurele subsidies en is volledig afhankelijk van giften. Onze sterke gemeenschap van donateurs en vrijwilligers vormt de basis van ons werk en draagt bij aan onze missie: een gezonde buik voor iedereen.

De fondsenwervingswereld verandert snel. Strengere regelgeving rond gegevensbescherming (AVG) vraagt om een voortdurende aanpassing van onze strategie. Transparantie en vertrouwen zijn cruciaal om donateurs te behouden en nieuwe generaties aan te spreken. Mensen willen terecht meer inzicht in hoe hun bijdrage wordt besteed, waardoor heldere communicatie over impact, kosten en resultaten steeds belangrijker wordt. Jongere generaties, zoals millennials en GenZ, verwachten bovendien meer interactie via digitale kanalen en storytelling.

Daarnaast staan traditionele wervingsmethoden onder druk. Eerder stopten we met face-to-face werving, wat aanvankelijk leidde tot een grote uitstroom van donateurs. In 2024 is vol ingezet op nieuwe aanwas, waardoor de instroom de uitstroom wist te compenseren. In 2025 willen we verder groeien door doelgerichte klantreizen en strategieën om onze donateurs te behouden. Onze ambitie voor de komende jaren is helder: een groei in inkomsten, zodat we meer impact kunnen maken door te investeren in wetenschappelijk onderzoek en te strijden voor een MDL-vriendelijk Nederland. Een breed fondsenwervingsprogramma, waarbij de donateur zoveel mogelijk centraal staat, zorgt voor financiële stabiliteit en minder afhankelijkheid. We zetten daarnaast in op nalatenschappen en versterken onze samenwerking met bedrijven om onze missie duurzaam te ondersteunen.

6.1 Particuliere donaties

Particuliere donaties

Een belangrijk deel van onze fondsen komt via donaties die we ontvangen naar aanleiding van onze fondsenwervende campagnes. In 2024 verstuurden we in januari een jaarmailing per post waarin we onze activiteiten in de volle breedte benoemden: van de vroege opsporing van MDL-kanker tot voorlichting over gezonde voeding. Daarnaast verstuurden we mailings naar onze donateurs over specifieke onderwerpen waar MDL Fonds zich voor inzet: darmkanker bij jonge mensen; zorg op maat bij mensen met slokdarmkanker; de behandeling van alvleesklierkanker (i.s.m. het Deltaplan Alvleesklierkanker); erfelijke darmkanker; IBD (colitis ulcerosa en ziekte van Crohn) en Prikkelbare Darm Syndroom (PDS).

Nalatenschappen

Inkomsten uit nalatenschappen bieden voor de toekomst grote potentie. In 2024 is gestart met het updaten van de materialen en de informatie op de website en is er een relatiebeheerprogramma opgezet. In 2025 wordt meer ingezet op werving en relatiebeheer. Dat zullen we de komende jaren blijven doen.

Major donors

In 2024 heeft de MLDS giften mogen ontvangen van 92 particuliere Major Donors en 32 stichtingen. Dit is gestegen ten opzichte van het jaar ervoor. Half juni heeft er een bijeenkomst plaatsgevonden in het Antoni van Leeuwenhoek ziekenhuis voor Major Donors en actievoerders. Dr. Monique van Leerdam, MDL-arts heeft een presentatie gegeven over haar onderzoek betreffende Darmkanker bij jongvolwassenen. Dr. Meike de Wit en dr. Beatriz Carvalho, onderzoekers, gaven een presentatie over het verbeteren van de ontlastingstest voor bevolkingsonderzoek darmkanker. De bijeenkomst is door 61 personen bezocht.

Online marketing

Binnen de particuliere markt verschuiven inkomsten steeds meer van direct mail naar online fondsenwerving, een trend die in de hele sector zichtbaar is. Online lead- en fondsenwerving wordt daarom een steeds belangrijker pijler in onze strategie. In 2024 bezochten ruim 7,6 miljoen mensen onze website, waarvan 80% via organische zoekopdrachten. Dit resulteerde in 250.000 leads, ruim een verdubbeling ten opzichte van 2023, en 50.000 extra leads via de Petitie Bevolkingsonderzoek Darmkanker. Dankzij de introductie van marketing automation en het nieuw lead-to-gift programma verwachten we in 2025 een verdere stijging in directe online inkomsten. Ook in het donateursprogramma speelt online marketing een grotere rol, met gepersonaliseerde e-mail campagnes en online advertising voor acties en events. De online inkomsten verdubbelden in 2024 ten opzichte van 2023, maar maken nog altijd een klein deel uit van de totale fondsenwerving.

Collecte

In 2024 zetten zo'n 5.000 mensen zich in voor de jaarlijkse collecte van MDL Fonds. Bijna driekwart van hen is met de collectebus langs de deuren gegaan, het overige deel heeft online gecollecteerd. Nog steeds wordt er jaarlijks gul gegeven in de collectebus, met dank aan onze collectecoördinatoren en collectanten. In 2024 was de gemiddelde busopbrengst met € 117 hoger dan in 2023 (€ 81 per collectant). Komend jaar hopen we nieuwe collectecoördinatoren enthousiast te maken om in hun wijk collectanten te mobiliseren. Inmiddels collecteert ruim een kwart van de collectanten (ook) via de online collectebus of de mobiele collecte via WhatsApp. Mede door deze optimalisatie zijn de inkomsten in 2024 € 93.000 hoger uitgekomen dan het jaar ervoor.

Goede Doelen Weken

In sommige plaatsen in Nederland bundelen goede doelen hun krachten. Collectanten zamelen aan de deur geld in voor verschillende goede doelen. Voor welke goede doelen wordt gecollecteerd verschilt per plaats. Elke donatie wordt verdeeld over de geselecteerde doelen.

Magazine

Om de band met onze achterban te versterken, ontwikkelden we een tijdschrift, *MDL magazine*. In december viel het bij onze donateurs op de mat. Met een oplage van 120.000 exemplaren vormde het een inspirerend overzicht van wat we samen met onze donateurs hebben bereikt, van baanbrekend onderzoek tot impactvolle projecten en persoonlijke verhalen. Het magazine is goed ontvangen, zoals blijkt uit de vele positieve reacties. Het magazine is voor ons een waardevol loyaliteitsmiddel, dat we in 2025 voortzetten. Bekijk de inhoud [hier](#).

6.2 Evenementen en acties

Bij evenementen en acties zien we een verschuiving. Waar de deelname aan evenementen afneemt, worden er meer acties vanuit onze achterban opgezet. Beide onderdelen van fondsenwerving blijven belangrijk voor MDL Fonds.

Buikroute

We organiseerden voor de eerste keer de Buikroute, een laagdrempelig evenement waarbij deelnemers wandelden om geld op te halen voor al die mensen die dagelijks worstelen met een MDL-ziekte. De deelnemers liepen samen of alleen vanuit huis, waarbij ze zelf afstand en tijdstip konden bepalen. In totaal werd er € 5.900 opgehaald.

Deltaplan De Vecht / Ameland

Bijna 130 deelnemers zamelden samen ruim € 40.000 in voor onderzoek naar alvleesklierkanker tijdens de tweede editie van Deltaplan De Vecht. Onder hen patiënten, naasten, nabestaanden, artsen en onderzoekers. Ook de vierde jaargang van het evenement was een succes: ruim 55 deelnemers haalden € 39.271 op. Door te wandelen en fietsen over Ameland – dat de vorm heeft van een alvleesklier – zetten zij zich in voor meer onderzoek naar deze dodelijke ziekte.

Mond tot kont

Tijdens de Mond tot Kont Challenge fietsten deelnemers 250 kilometer van Egmond naar Rectum langs een route die in naamgeving de spijsvertering terug laat komen. Er werd tijdens dit evenement bijna € 20.000 opgehaald via sponsoring.

Buik Klassieker

Op 14 september kwamen tijdens onze Buik Klassieker, de nieuwe naam van de Zuiderzee Klassieker ruim 200 fietsers in Hilversum samen in actie voor de MDL Fonds. Aan het jaarlijkse wielerevenement deden traditiegetrouw zowel patiënten, nabestaanden en teams uit verschillende ziekenhuizen en van patiëntenorganisaties mee. Samen haalden ze € 60.500 op voor onderzoek naar MDL-ziekten, waaronder darmkanker, de ziekte van Crohn, PDS en coeliakie. Het was tevens het eerste evenement met Marije en Laurien Leurink in hun rol als ambassadeurs van het MDL Fonds.

In actie voor MDL-ziekten

Particulieren kunnen via ons Kom in actie-platform een eigen actie starten om geld in te zamelen voor de MDL Fonds. Het zijn veelal indrukwekkende verhalen waarvoor deelnemers zich inzetten. Met een doel: zoveel mogelijk geld ophalen om meer onderzoek mogelijk te maken. In 2024 waren er in totaal 116 acties waarbij in totaal € 126.859 werd opgehaald. Tussen alle bijzondere initiatieven was er de 16 dorpentocht, waarvan de gehele opbrengst voor MDL Fonds was bestemd. Ruim 1.600 fietsers haalden samen een bedrag van € 22.500 op.

6.3 Zakelijke partnerschappen, stichtingen en loterijen

Op het gebied van zakelijke fondsenwerving lopen er meerjarige partnerschappen. Deze samenwerkingen stellen ons in staat om onder andere extra onderzoek te financieren, events te organiseren en op deze manier meer fondsen te werven. Daarnaast mag MDL Fonds jaarlijks rekenen op een bijdrage van verschillende loterijen; de Nationale Postcode Loterij, de VriendenLoterij en de Nederlandse Loterij.

Zakelijke samenwerkingen

Diverse bedrijven steunen MDL Fonds met een partnership. Samenwerkingen met bedrijven moeten aantoonbaar bijdragen aan onze missie en tegelijkertijd onze onafhankelijkheid, transparantie en integriteit waarborgen. We werken samen in de vorm van sponsoring, waarbij er sprake is van wederzijdse verplichtingen, of als partners met gedeelde doelen en verantwoordelijkheden.

Kimberly-Clark

Kimberly-Clark, fabrikant van Page toiletpapier, steunt MDL Fonds met een meerjarige samenwerking, die is gericht op het bevorderen van onderzoek, bewustwording en preventie van darmkanker. Als onderdeel van deze samenwerking zal Kimberly-Clark op de verpakkingen van Page toiletpapier communiceren over darmkanker en MDL Fonds. Door de samenwerking met Page bereikt MDL Fonds nog meer mensen om hen bewust te maken van de vroege signalen van darmkanker.

MyMicroZoo, Winlove Probiotics & Yakult

Buikbelang is een privaat-publieke samenwerking tussen universiteiten, maatschappelijke organisaties, verenigingen en commerciële partijen. In 2024 sloten MyMicroZoo en Winlove Probiotics zich naast Yakult aan als zakelijk partner. De inkomsten uit deze partnerschappen dragen bij aan het realiseren van de ambities van Buikbelang: de kennis rondom het darmmicrobioom vergroten, wetenschappelijk onderzoek vertalen naar toepassingen in de praktijk en meer bewustzijn creëren over het onderwerp bij het algemeen publiek.

Organisaties zonder winststreven (stichtingen)

In 2024 hebben we opnieuw een gedeelte uit een meerjarige toezegging mogen ontvangen vanuit diverse stichtingen, ter waarde van € 1,5 miljoen.

Inkomsten uit loterijen

Loterijgelden spelen een cruciale rol bij ons werk: ze bieden financiële vrijheid om naast onderzoek ook in te zetten op belangenbehartiging en preventie. Dankzij deze steun kunnen we structureel beleid beïnvloeden en blijvende veranderingen realiseren voor MDL-patiënten. Zo vergroten deze samenwerkingen krachtig onze impact.

Nationale Postcode Loterij

De Nationale Postcode Loterij (NPL) is in 1989 opgericht om goede doelen te steunen die werken aan een rechtvaardige, gezonde en groene wereld. De loterij werft fondsen voor haar goede doelen en geeft bekendheid aan hun werk. Bij de NPL is de postcode van de deelnemer het lotnummer. Deelnemers maken maandelijks kans op prijzen. Minimaal 40% van de lotprijs gaat naar 146 goededoelenorganisaties. MDL Fonds is een vaste beneficiant en heeft een gift van € 1.000.000 van de NPL mogen ontvangen. Vanuit een eerder door de NPL gehonoreerde aanvraag konden we dit jaar € 68.273 euro uitgeven aan het project *When Nature calls*. Hierbij leggen we natuurtoiletten, zonder riool, in natuurgebieden aan, waardoor we bijdragen aan inclusiviteit voor MDL-patiënten en sociaal isolement verminderen. Eén op de vier Nederlanders gaan vaak tot soms niet (meer) op pad uit angst buitenshuis geen toilet te vinden, zoals blijkt uit onderzoek van de Toiletalliantie.

VriendenLoterij

De VriendenLoterij steunt organisaties op het gebied van cultuur, sport en welzijn die zich inzetten om dagelijks geluk voor iedereen mogelijk maken. Deelnemers kunnen zelf kiezen voor welke organisatie of instelling ze meespelen en maken direct kans op prijzen. Minimaal 40% van de lotprijs gaat naar 57 culturele partners en bijna 3.500 goede doelen, clubs en verenigingen. In 2024 mochten wij een cheque van € 722.196 ontvangen van de VriendenLoterij.

Nederlandse Loterij

Nederlandse Loterij is de grootste aanbieder van kansspelen in Nederland. Als uitvoerder van het Nederlandse kansspelbeleid is het de maatschappelijke taak van Nederlandse Loterij om consumenten te beschermen, kansspelverslaving te voorkomen en fraude en criminaliteit te bestrijden. In 2024 ontvingen wij € 501.737 van de Nederlandse Loterij.

Verschil maken

‘Het verdriet na zijn overlijden versterkte de drang om in actie te komen’

Geert Mulders

We zijn altijd weer verrast door het enthousiasme, de creativiteit en de bevologenheid van onze donateurs en vrijwilligers. Een selectie van de prachtige acties en onze activiteiten in 2024.

Ten miles weekend

‘Zijn ziekte bracht ons dichterbij elkaar en het verdriet na zijn overlijden maakte de drang om iets te doen alleen maar groter.’ Marco overleed in december 2023 aan de gevolgen van slokdarmkanker. Zijn goede vriend Geert voelde zich machteloos en besloot een actie te starten, samen met Marco’s gezin: hardlopen tijdens het Ten Miles Weekend in Tilburg. Met Marco in gedachten hebben ze samen iets bijzonders neergezet: € 10.377 opgehaald voor een toekomst waarin meer mensen slokdarmkanker kunnen overleven.

Samen met de fysio op de duofiets

Vivianne leeft al jarenlang met een complexe zenuw-spierziekte, die ook veel invloed heeft op haar spijsvertering. Ondanks haar aandoening en vele lichamelijke beperkingen fietste ze mee tijdens de Buik Klassieker, samen met haar fysiotherapeut op een duofiets. Vivianne haalde die dag maar liefst € 4.000 op. ‘Ik bewonder hoe MDL Fonds het leven van mensen met spijsverteringsziekten verbetert en ik vind onderzoek cruciaal voor toekomstige generaties.’

Bedrijfsfeest

Het bedrijf Jack Mulder bestond 25 jaar en dat werd groots gevierd. Eigenaar Glenn Muller wilde geen cadeaus, maar liever een donatie aan het MDL Fonds. Hij heeft namelijk de ziekte van Crohn en wil graag meer onderzoek naar deze ziekte. Uiteindelijk heeft Glenn met zijn bedrijf een geweldig bedrag van € 15.700 gedoneerd!

De Vierdaagse voor Teun

Mieke liep de Nijmeegse Vierdaagse voor haar zoon Teun. Iedereen die doneerde kreeg een gehaakt poppetje genaamd Sjakie, omdat ‘je met een spijsverteringsziekte echt de sjaak bent.’ Ze haalde met haar actie € 1.625 euro op. Zelf vond ze het een relatief klein bedrag, maar voor zoon Teun was het van onschatbare waarde: ‘Mam, het gaat niet om het geld, maar om het feit dat je dit speciaal voor mij doet.’

Een marathon als dank

Martin, zijn dochter Myrthe en haar vriend Marten liepen de Marathon van Rotterdam om geld op te halen voor het MDL Fonds. Ze wilden daarmee iets terugdoen voor alle dokters, verpleegkundigen en andere betrokkenen rondom de levertransplantatie van hun vrouw en (schoon)moeder Judith in het Erasmus MC. Martin: 'We hebben er hard voor getraind en ons best gedaan om geld in te zamelen. Gezamenlijk hebben we bijna € 13.000 opgehaald, met 519 donateurs. Iedereen daarvoor nogmaals bedankt, jullie hebben ons er mede doorheen gesleept.'

'Ik wilde zwanger worden, maar kreeg de diagnose darmkanker'

Michelle

Michelle (29) zat midden in een traject om zwanger te worden, toen ze vanwege darmklachten naar de huisarts ging. De uitkomst bracht haar in een rollercoaster: ze bleek darmkanker te hebben.

'Het was onwerkelijk, ik kon het niet geloven. Ik wilde eerst zwanger worden, maar ging in één klap door naar de gedachte: 'blijf ik nog wel leven'? In eerste instantie leken de lymfeklieren te zijn aangetast. Gelukkig bleken er uiteindelijk geen uitzaaiingen te zijn en was chemotherapie niet nodig.

'Kanker is bekend in onze familie. Uit DNA-onderzoek bleek dat ik het Lynch syndroom heb. Dat is de meest voorkomende vorm van erfelijke darmkanker. Daarom moet ik levenslang onder controle blijven. Natuurlijk wil ik dit niet doorgeven aan mijn toekomstige kindje. Er is een traject waarbij je embryo's kunt testen om te zien of ze Lynch hebben. Op die manier kan het bij mij stoppen. Dat wil ik graag proberen.'

Michelle was in 2024 hét gezicht van onze jaarlijkse collecte. Ze staat symbool voor alle jonge mensen die worden getroffen door darmkanker. Mede dankzij haar moed om dit verhaal te vertellen bracht de collecte € 535.000 op. MDL Fonds steunt veel onderzoek naar erfelijke darmkanker.

'Elke behandeling die aanslaat, geeft hoop'

Marije Leurink

Marije (32) leeft al vier jaar met darmkanker. Ondanks de diagnose dat ze ongeneselijk ziek is, blijft ze krachtig en positief. Ze werkt, sport en laat zien dat hoop altijd mogelijk is, zelfs op moeilijke momenten.

Samen met haar zusje Laurien Leurink, voormalig olympisch hockeyster, zet ze zich als ambassadeur in voor het MDL Fonds om bewustwording te creëren en onderzoek naar darmkanker te ondersteunen. Na de diagnose in 2021 volgde een intens traject van chemokuren, bestralingen en kreeg Marije een stoma die ze liefdevol Nemo noemt. Na een jaar revalideren leek ze haar leven weer op te kunnen pakken, tot een controle-scan opnieuw alles veranderde. 'Het zag er echt heel slecht uit. De kanker was uitgezaaid, en het voelde alsof alles instortte.' Marije leeft nu al twee jaar met de wetenschap dat genezing niet meer mogelijk is. Toch probeert ze verder te kijken dan haar ziekte. 'Elke behandeling die aanslaat, geeft hoop. Ik focus me op wat wél kan.'

Marije's kijk op het leven is veranderd. Waar ze in het begin vooral angst voelde, leeft ze nu bewuster. 'Je denkt eerst: het is voorbij. Maar dat is niet zo. Het leven gaat door, en ik wil dat zo normaal mogelijk blijven doen. Natuurlijk zijn er moeilijke dagen, maar dat hoort erbij. Voor mij is het belangrijk om de dingen te doen die mijn leeftijdsgenoten ook doen, en om te blijven genieten. Pluk de dag en leef elke dag, want daar draait het om.'

Een blik vooruit: 2025

Vooruitgang, samenwerking & impact

In 2025 zetten we als voorvechter van een gezonde buik opnieuw grote stappen om Nederland MDL-vriendelijker te maken. Met onze nieuwe naam en uitstraling geven we het startsein voor onze vijfjarenstrategie. Deze meerjarenstrategie draait om een outside-in aanpak, waarbij we de betrokkenheid van al onze stakeholders – van beroepsverenigingen en patiëntenorganisaties tot lobbypartners – verder versterken. Patiënten krijgen een grotere stem bij de beoordeling van onderzoeksaanvragen, zodat ons werk nog beter aansluit op hun behoeften.

Nieuw in onze strategie 2025-2030 is onze versterkte voorvechtersrol, waarbij we een integrale PR-PA-strategie inzetten om belangrijke doelen voor preventie, behandeling en verlichting van MDL-aandoeningen te realiseren. Zoals verlaging van de leeftijd voor het bevolkingsonderzoek darmkanker naar 50 jaar, verkorting van de wachttijden voor een operatie voor IBD-patiënten en schone en besloten school-wc's om ophoudgedrag en medische klachten bij schoolkinderen te voorkomen. Daarnaast blijven we ons inzetten voor meer openbare en opengestelde wc's. En we starten dit jaar samen met het Summa College in Eindhoven met de MBO-opleiding Ervaringsdeskundig Professional MDL.

We investeren in baanbrekend wetenschappelijk onderzoek, innovatieve zorgoplossingen, betere voorzieningen en meer bewustwording rondom MDL-ziekten. Dankzij onze groeiende financiële middelen uit nalatenschappen, zakelijke partnerships en nieuwe fondsenwervingsstrategieën kunnen we meer impact maken en nog beter inspelen op de behoeften van MDL-patiënten en de bredere MDL-zorg. Op het gebied van fondsenwerving introduceren we een nieuwe strategie om meer donateurs aan te trekken en bestaande donateurs te behouden. We zetten ook in op nieuwe technologieën om effectiever content te segmenteren op verschillende online kanalen. Daarnaast richten we ons op het uitbouwen van strategische meerjarige samenwerkingen met zakelijke partners. Tot slot gaat per 1 januari de voorgenomen verzelfstandiging van PDSB in, en leggen we een nieuwe basis onder de samenwerking met Deltaplan Alvleesklierkanker.

Highlights in 2025

1. Monitor onderzoek

In 2025 lanceren we onze monitor onderzoek, een interactieve weergave van de onderzoeken die we de afgelopen tien jaar hebben gefinancierd. Zorgprofessionals, donateurs en het brede publiek krijgen hiermee inzicht in de voortgang en resultaten van wetenschappelijk onderzoek naar MDL-ziekten.

2. Bevolkingsonderzoek Darmkanker: verlaging leeftijd en optimalisatie

Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport onderzoekt de haalbaarheid van een verlaging van de startleeftijd voor het bevolkingsonderzoek darmkanker, een direct gevolg van onze petitie. We blijven dit proces nauw volgen en streven naar een verlaging van de deelnameleeftijd vanaf 50 jaar.

3. Start Leverstijl.nl: bewustwording over levergezondheid

Het aantal levertransplantaties door leververvetting neemt zorgwekkend toe, met een tekort aan donorlevers als gevolg. Daarom lanceren we *Leverstijl.nl*, een nieuw platform waarmee we samen met MDL-artsen van diverse universitaire centra inzetten op gerichte voorlichting en bewustwordingscampagne om leververvetting tegen te gaan.

4. Snellere operaties voor IBD-patiënten

Lange wachttijden voor operaties bij IBD-patiënten leiden tot een verhoogde ziektelast, uitval en verlies van levenskwaliteit. Naar aanleiding van een samen met partners uitgevoerde SROI-analyse en een kwalitatief onderzoek zetten we ons in om deze wachttijden te verkorten en de Treeknorm van zeven weken te halen. We pleiten ervoor dat IBD-patiënten dezelfde urgentie krijgen als andere spoedpatiënten, zodat zij sneller geholpen worden.

5. Baanbrekende samenwerking voor kweek van donorlevers

Samen met Erasmus MC, Amsterdam UMC en XVIVO starten we een innovatief onderzoek binnen het LIFE-consortium (*Liver Incubator for Functional Enhancement*). Door leversegmenten buiten het lichaam te laten groeien met normothermische leverperfusie, komen er meer donorlevers beschikbaar en kunnen wachttijden verkort worden.

6. Eiwittransitie

Wij gaan actief bijdragen aan de eiwittransitie. Op dit moment haalt Nederland 60% van zijn eiwitten uit dierlijke bronnen en slechts 40% uit plantaardige bronnen. Dit willen wij helpen omkeren. Met ons unieke voedingsverhaal vergroten we het bewustzijn over het belang van een vezelrijk eetpatroon. Meer plantaardig eten is een voorwaarde om aan meer vezels te komen en geeft invulling aan duurzaamheid. Zo stimuleren we de verschuiving naar meer plantaardige eiwitten en dragen we bij aan preventie. Tegelijkertijd houden we oog voor volwaardige voeding met voldoende eiwitten en micronutriënten.

Met deze initiatieven zetten we ons in 2025 in voor wetenschappelijk onderzoek, betere zorg en een gezonde buik voor iedereen.

Over MDL Fonds

MDL Fonds is een fondsenwervende organisatie en is aangesloten bij Goede Doelen Nederland en Samenwerkende Gezondheidsfondsen. De Wetenschappelijke Adviesraad, Maatschappelijke Adviesraad en onze ervaringsdeskundigenpanels bewaken de kwaliteit van de toekenningen binnen onze subsidierondes.

Met ingang van januari 2025 is onze naam MDL Fonds (voorheen Maag Lever Darm Stichting). De nieuwe naam sluit beter aan bij het werk van MDL-artsen. Onze nieuwe naam is ook korter en krachtiger. Die kracht is nodig, want we zetten ons in voor maar liefst vier miljoen Nederlanders met een ziekte aan de maag, darm, lever, slokdarm, galblaas of alvleesklier die jaarlijks een huisarts of MDL-arts bezoeken. De toevoeging 'Fonds' in onze naam benadrukt nog meer dat we alleen kunnen bestaan dankzij donaties.

8.1 Onze Organisatie

Organisatie

Per 1 januari 2024 is Mariël Croon aangesteld als directeur-bestuurder. Naar aanleiding van de nieuw ontwikkelde vijfjarenstrategie is het afgelopen jaar de organisatiestructuur enigszins aangepast. Kerntaken als Kennis & Innovatie en Communicatie & Voorlichting zijn nu naast Fondsenwerving geborgd in het managementteam (MT). Ook de manager Finance sluit hierbij aan. Deze uitbreiding met expertise over de volle breedte leidt tot een sterke strategische aansturing en een betere samenwerking binnen de organisatie. De bestuurssecretaris ondersteunt het MT.

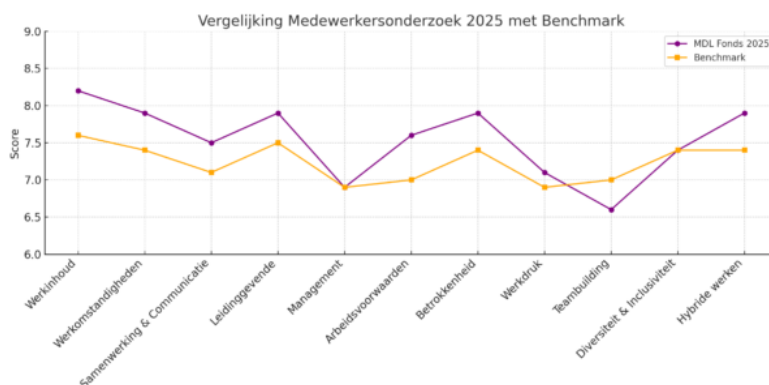
- 49 Medewerkers
- 23% Man en 77% vrouw
- 33,9 FTE's
- 8,7% Ziekteverzuim
- 9,3% Verlooppercentage

HR-beleid

Wij hechten als MDL Fonds grote waarde aan goed werkgeverschap. Wij investeren in organisatieontwikkeling, teamontwikkeling en de professionele ontwikkeling van de medewerkers, om zo de organisatie op een hoger plan te brengen en talent aan te trekken en aan ons te binden. We bieden marktconforme salarissen en aantrekkelijke secundaire arbeidsvoorwaarden, zoals thuiswerkmogelijkheden, cursussen en opleidingen, extra vakantiedagen en een goede pensioenregeling. In 2024 zijn we gestart met het afnemen van exitgesprekken bij vertrekkende medewerkers. Dit biedt waardevolle inzichten en helpt ons verbeterpunten te identificeren met als doel het behoud van talent en het versterken van de interne samenwerking.

Eind 2024 hebben we een start gemaakt met het aanvragen van Verklaringen Omtrent het Gedrag (VOG) voor alle medewerkers binnen het MDL Fonds. Een VOG helpt ons om te waarborgen dat wij op een verantwoorde manier omgaan met de gegevens die aan ons worden toevertrouwd.

De afgelopen jaren zijn er meermaals bestuurlijke wisselingen geweest en aanpassingen in de organisatie en werkwijze. Dit ging samen met een hoger verzuim en verloop. In 2024 zijn er onder de nieuwe directeur-bestuurder een aantal veranderingen ingezet. Ook dat jaar bleef het verloop hoog, wat leidde tot 11 meldingen bij de externe vertrouwenspersoon. Dit vormde de aanleiding voor een organisatiebreed teamontwikkelingstraject met een extern trainingsbureau. In 2025 wordt dit traject voortgezet met een feedbacktraining om een open aanspreekcultuur te bevorderen. Daarnaast hebben een aantal individuele medewerkers en MT-leden een training persoonlijk leiderschap gevolgd. Deze maatregelen hebben gezorgd voor een positieve houding. Dit blijkt onder meer uit het medewerkerstevredenheidsonderzoek dat in Q1 van 2025 is gehouden en een Net Promotor Score van 36 opleverde (bereik -100 tot 100), een bovengemiddeld goede score, meer dan twee keer zo hoog als die van eind 2023. Op alle onderdelen scoorden we ruim boven de benchmark.

Personeelsbijeenkomsten

Naast de wekelijkse stand up voor alle medewerkers, waarin het MT relevante besluiten deelt, de teams successen delen en medewerkers elkaar op de hoogte houden van de voortgang van lopende zaken, wordt er tweemaandelijks een grote personeelsbijeenkomst gehouden. Een daarvan betrof een strategiesessie onder leiding van twee externen, om bij de medewerkers input op te halen voor de nieuwe vijfjarenstrategie. Andere voorbeelden zijn workshops over de Theory of Change en over *lean* werken (waarde toevoegen en 'continuous improvement'). Daarnaast deelden we jaar- en kwartaalcijfers, het jaarplan, acties en events van 2024, de nieuwe meerjarenstrategie en de nieuwe naam, logo en merkgids. Ook is er jaarlijks een bijeenkomst waarbij de raad van toezicht (rvt) in gesprek gaat met medewerkers. Vanzelfsprekend zijn er ook op organisatieniveau en op teamniveau uitjes om de betrokkenheid en verbinding te versterken. De uitjes worden georganiseerd door de medewerkers zelf.

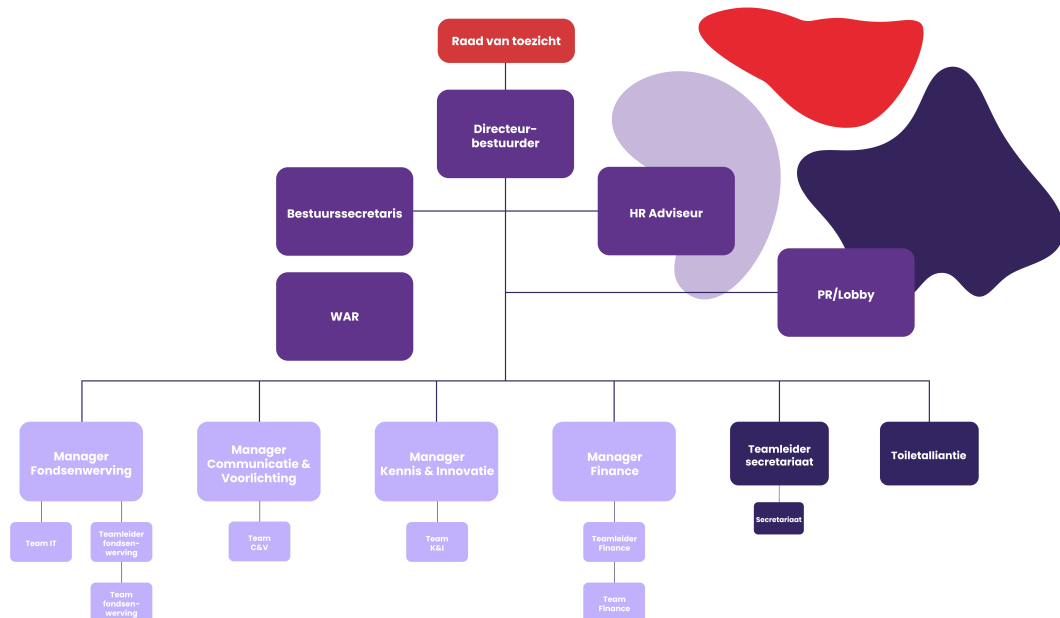
Integriteit

Vanuit onze maatschappelijke rol hechten wij veel waarde aan het vertrouwen dat de samenleving in ons stelt. Hieruit vloeit vanzelfsprekend voort dat MDL Fonds op een integere wijze uitvoering wil geven aan al haar activiteiten. We hanteren een integriteitsbeleid waaraan iedereen zich committeert. Schendingen van regels of normen die binnen de organisatie gelden kunnen worden gemeld bij de betreffende manager, de directeur-bestuurder of de externe vertrouwenspersoon. Daarnaast hebben wij vanuit CBF Toezichthouder Goede Doelen een meldplicht voor ernstig grensoverschrijdend gedrag.

Naleving van wet- en regelgeving

Het naleven van wet- en regelgeving heeft onze volle aandacht. In 2024 hebben alle medewerkers een training gevolgd over de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), zodat we zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens. Daarnaast zijn onze statuten aangepast aan de nieuwe wetgeving en blijven we de CBF-regelgeving nauwgezet naleven.

8.2 Organogram

8.3 Adviesraden en panels

Wetenschappelijke Adviesraad

De Wetenschappelijk Adviesraad (WAR), de Maatschappelijke Adviesraad (MAR) en ervaringsdeskundigenpanels adviseren de directie bij het selecteren van kwalitatief hoogstaande en maatschappelijk relevante onderzoeken en fungeren als klankbord. De WAR van de MDL Fonds bestaat uit Nederlandse artsen en onderzoekers. De leden zijn afkomstig uit verschillende vakgebieden. Alle vakgebieden rondom MDL-ziekten zijn in de commissies vertegenwoordigd. De WAR-leden zetten zich geheel belangeloos in voor MDL Fonds en nemen voor drie jaar zitting in de Adviesraad. De WAR-leden beoordelen de onderzoeksvoorstellen die worden ingestuurd bij de subsidieronde. Daarnaast kan de MLDS hen advies vragen over andere wetenschappelijke vraagstukken.

WAR 2024

- Dr. L. Kodach, Antoni van Leeuwenhoek/NKI
- Prof. Dr. W. de Jonge, Amsterdam UMC
- Dr. Z. Mujagic, Maastricht UMC+
- Prof. Dr. M.A. Benninga, Amsterdam UMC
- Prof. Dr. J.N. Samsom, Erasmus MC
- Dr. G. Camps, WUR
- Prof. Dr. H. Van Santvoort, St. Antonius Ziekenhuis / UMC Utrecht
- Prof. Dr. S.W.C. Van Mil, UMC Utrecht
- Dr. A. Farina, Amsterdam UMC – locatie Vumc
- Dr. W.E. Mesker, LUMC
- Dr. R. Pouw, Amsterdam UMC – locatie VUmc
- Prof. Dr. R. Shiri-Sverdlov, Maastricht UMC+
- Dr. I. Van Lijnschoten, PAMM
- Dr. J.W. Haveman, UMCG
- Dr. B. Klarenbeek, Radboudumc
- Dr. E.G. Zoetendal, WUR
- Prof. R.J. Brummer, Örebro University Zweden
- Prof. Dr. D. Keszthelyi, Maastricht UMC+
- Dr. M. de Reuver, Radboudumc
- Prof. A.P. Zhernakova, UMCG
- Dr. M.M.J. Guichelaar, Medisch Spectrum Twente
- Dr. G.H. Koek, MUMC+
- Dr. R.B. Takkenberg, Amsterdam UMC
- Dr. M.E. Tushuizen, LUMC
- Dr. K.C.M.J. Peeters, LUMC
- Prof. Dr. G. Bouma, Amsterdam UMC *
- Prof. Dr. I. Sommer, UMCG *
- Dr. J. Buijsen, Maastricht UMC+ **

*tot juni 2024

**tot april 2024

Wetenschappelijke adviescommissie 2024

De Wetenschappelijke adviescommissie (WAC) is een panel van afgevaardigden vanuit de WAR, dat betrokken was tijdens de laatste ronde van de call.

WAC 2024

- Prof. Dr. H. Van Santvoort (voorzitter), UMC Utrecht, St. Antonius Ziekenhuis
- Dr. M.E. Tushuizen, LUMC
- Dr. J.W. Haveman, UMCG
- Prof. Dr. S.W.C. Van Mil, UMC Utrecht
- Dr. I. Van Lijnschoten, PAMM
- Dr. L. Kodach, Antoni van Leeuwenhoek/NKI
- Dr. A. Farina, Amsterdam UMC
- Prof. R.J. Brummer, Örebro Zweden

Maatschappelijke Adviesraad 2024

De Maatschappelijke Adviesraad (MAR) van MDL Fonds bestaat uit Nederlandse ervaringsdeskundigen, een verpleegkundig specialist, een MDL-arts en experts in het toepassen van wetenschappelijke methodieken in de zorg. De MAR beoordeelt diverse soorten projecten op relevantie voor zowel patiënt als maatschappij. De leden van de MAR zetten zich geheel belangeloos in voor de MDL Fonds en nemen voor drie jaar zitting in de Adviesraad. De MAR speelt een belangrijke rol bij het beoordelen van onderzoeksvoorstellen. De contracten voor zitting in de MAR liepen allemaal af in 2024, in 2025 wordt gekeken naar de mogelijkheden voor een raad waarin WAR en MAR leden worden gecombineerd.

Samenstelling Maatschappelijke Adviesraad 2024

- N. Plum – projectleider patiëntenperspectief
- A. Devilee – ervaringsdeskundige
- A. Van Dijk – dietethiek IBD en lever UMC Utrecht
- M. Groenen – arts/onderzoeker IBD voeding en beweging
- I. Buijs – ervaringsdeskundige

Ervaringsdeskundigenpanel

Om te bepalen of wetenschappelijke onderzoeken subsidie krijgen van MDL Fonds leggen we deze ook voor aan panels van ervaringsdeskundigen. Dit zijn mensen die ervaring hebben met een specifiek onderwerp. Het panel kijkt naar de relevantie van een onderzoek voor de patiënt.

Samenstelling Ervaringsdeskundigen panel 2024

- L. Rijsdijk
- K. Van der Meer
- W. Denslagen
- R. Van Rooij
- R. Lagerweij
- N. Bakker
- J. Pullen
- S. Kret

8.4 Communicatie met belanghebbenden

MDL Fonds onderhoudt nauwe banden met zorgprofessionals, patiëntenorganisaties en andere stakeholders. Dat gebeurt middels regulier overleg, zoals tweemaal per jaar op de Digestive Disease Days, congresdagen van de Nederlandse Vereniging van Gastro-Enterologie. Op deze nascholingsdagen zijn MDL-artsen, MDL-verpleegkundigen, GE-chirurgen en hepatologen vertegenwoordigd. Ook patiëntenorganisaties zijn daar aanwezig.

Naast reguliere overleggen leggen de directeur-bestuurder, de managers en de medewerkers van Kennis & Innovatie veelvuldig bezoeken af aan zorginstellingen en onderzoeksinstituten in het hele land. Daarnaast vervult MDL Fonds een spilfunctie in diverse consortia, ofwel samenwerkingsverbanden tussen onderzoeksinstituten en zorginstellingen. Voorbeelden daarvan zijn Buikbelang; LIFE en Immune Health IX. MDL Fonds zoekt nadrukkelijk de samenwerking met patiëntenorganisaties, beroepsverenigingen, kenniscentra en andere goedbedoelenorganisaties om samen op te trekken in de beleidsbeïnvloeding, zoals de lobby voor verlaging van de leeftijd voor het bevolkingsonderzoek darmkanker.

Ervaringsdeskundigen hebben wij nauwer betrokken bij MDL Fonds door ze een grotere rol te bieden bij het beoordelen van onderzoeksaanvragen uit de jaarlijkse MDL Fonds Call. Wij hebben hen een training aangeboden om de ervaringsdeskundigheid professioneel te kunnen inzetten bij het beoordelen van wetenschappelijk onderzoek. Die is bijzonder goed ontvangen door de kandidaten.

8.5 Risicobeheersing

MDL Fonds besteedt veel aandacht aan het in kaart brengen en mitigeren van risico's voor de organisatie. De risicobereidheid van MDL Fonds is in beginsel laag. We zijn ons zeer bewust van het feit dat we zorgvuldig om moeten gaan met het geld dat donateurs aan ons toevertrouwen en met de inzet van onze vrijwilligers. Dat is altijd het uitgangspunt voor ons handelen.

MDL Fonds brengt daarom jaarlijks de risico's voor de organisatie in kaart. Op basis van de geschatte impact en de kans dat het risico zich zal voordoen, wordt een weging gemaakt van elk risico. Ook worden er maatregelen geformuleerd om de risico's te beheersen, voor zover deze nog niet verankerd zijn in de interne processen. Deze risicomatrix stellen we vast in het MT en leggen we vervolgens jaarlijks voor aan de raad van toezicht.

Onze aandacht gaat daarbij vooral uit naar risicomanagement van financiën; reputatie en positionering; omgevingsfactoren waaronder wet-, en regelgeving; fondsenwerving; fraude; cybersecurity; privacy en organisatie. De risicobereidheid voor naleving van wet- en regelgeving is nul, evenals de risicobereidheid voor reputatieschade. Onze reputatie is cruciaal voor het werven van fondsen om onze doelstellingen te realiseren.

Geopolitieke spanningen kunnen het gedrag van mensen beïnvloeden, waar MDL Fonds van afhankelijk is. Wet- en regelgeving, bijvoorbeeld op de kansspelbelasting, kunnen de afdracht van loterijen naar de goede doelen beïnvloeden. Bezuinigingen van de overheid op wetenschappelijk onderzoek zetten het behalen van multipliers bij het meedingen naar PPS-calls of bij de samenwerking met onderzoek financierende instellingen onder druk. Wij monitoren deze ontwikkelen, evenals onze eigen fondsenwerving, en mitigeren waar mogelijk de eventuele negatieve effecten. Zo intensiveren wij de samenwerking met de zakelijke markt. Ook pakken we onze rol als voorvechter op, om zo met hefboomkracht impact te genereren. We zoeken hiertoe ook nadrukkelijk de publiciteit, om het bewustzijn voor MDL-aandoeningen te vergroten en onze lobby kracht bij te zetten.

8.6 Financiële verantwoording

Resultaat 2024

Bij het MDL Fonds streven wij ernaar een zo groot mogelijk gedeelte van onze inkomsten te besteden aan onze doelstelling: een gezonde buik voor iedereen. In 2024 komen we uit op een resultaat voor financiële baten en lasten van € 1.716.711. Op onze beleggingen hebben we een mooi resultaat gerealiseerd waardoor we in 2024 op een totaalresultaat van € 2.026.841 uitkomen.

Onze baten komen op een totaal van € 11.082.503 uit. Dat is € 2.358.503 (ruim 27%) boven de begroting. Dit komt met name door de inkomsten uit nalatenschappen en vermogensfondsen die veel hoger zijn dan begroot. Daardoor hadden we ruimte om meer uit te geven aan onze doelbesteding namelijk € 398.000 extra (6%).

De wervingskosten bedragen € 1.678.227. Dat is € 38.000 (2%) hoger dan begroot. De kosten Beheer en Administratie zijn de kosten die de organisatie maakt in het kader van de interne beheersing en administratievoering en die niet worden toegerekend aan fondsenwerving of de doelstelling. De kosten beheer en administratie bedragen € 710.138 en zijn daarmee € 92.186 (11%) onder de begroting uitgekomen.

Zie de jaarrekening voor een verdere toelichting van de staat van baten en lasten.

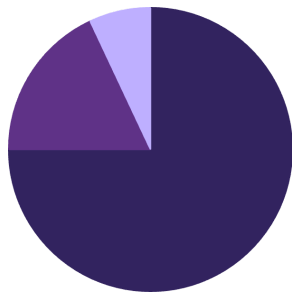
Realisatie 2024

Begroting 2024

Begroting 2025

- Besteed aan de doelstellingen **75 %**
- Wervingskosten **18 %**
- Kosten beheer en administratie **7 %**

Bestedingspercentages

Als we kijken naar de omvang van onze organisatie, dan zijn we trots op onze bestedingspercentages. Een professionele organisatie vergt een dito staf. Wij lopen soms tegen de grenzen van onze eigen ambities aan. Dat neemt niet weg dat we er alles aan blijven doen om een zo hoog mogelijk doelbestedingspercentage te realiseren. Zie de jaarrekening voor een verdere toelichting op de bestedingspercentages.

CBF-keurmerk

Het MDL Fonds heeft de CBF-Erkenning gekregen en houdt zich aan de normen die in deze regeling zijn opgenomen. Het CBF-keurmerk is voor MDL Fonds cruciaal. Wij laten ons vanzelfsprekend graag toetsen op doelmatige besteding van gelden en op integriteit, opdat donateurs er zeker van kunnen zijn dat hun donaties optimaal worden besteed. Ons doelbestedingspercentage overschrijdt ruimschoots het door CBF gestelde minimum. We maken dit in één oogopslag duidelijk via het CBF-paspoort op onze website.

Reserves en vermogen

Het eigen vermogen van MDL Fonds is onderverdeeld in reserves en fondsen. Hiermee volgen wij de Handreiking Verantwoord Financieel Beheer van Goede Doelen Nederland én, als erkend goed doel, de kwaliteitseisen van toezichthouder CBF. Met betrekking tot het eigen vermogen van MDL Fonds wordt onderscheid gemaakt tussen bestemde reserves (op basis van een besluit van MDL Fonds gevormd) en bestemde en dus geoormerkte fondsen (door gevers bepaald).

1. Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve heeft als doel de voortgang van de werkzaamheden van MDL Fonds veilig te stellen. De hoogte is gebaseerd op een risicoanalyse. Hierin zijn onder meer het risico op derving van inkomsten door overheidsmaatregelen of veranderend geefgedrag én verhoging van kosten door onverwachte calamiteiten meegenomen. Deze continuïteitsreserve hebben de directeur-bestuurder en de rvt vastgesteld en bedraagt bij het afsluiten van 2024 € 3.330.000. In 2023 is onze risicoanalyse herijkt, inclusief de inschatting van de financiële consequenties van de geïdentificeerde risico's. De continuïteitsreserve is hierop gebaseerd.

2. Bestemmingsreserves

2.1 Bestemmingsreserve projecten

De hoogte van deze reserve is aan het einde van 2024 € 1.761.745. Ook in de begroting van 2025 is rekening gehouden met een positief saldo van baten en lasten en als gevolg daarvan een dotatie aan de bestemmingsreserve projecten. Beide dotaties aan deze reserve komen voort uit een hoge nalatenschap uit 2024 en deze zal in de komende jaren worden ingezet voor de doelstelling. In de meerjarenstrategie 2025-2030 is vastgesteld in welke thema's we investeren.

2.2 Reserve ongerealiseerd koersresultaat effecten

Bij MDL Fonds streven wij ernaar om onze financiële middelen op een verantwoorde en effectieve manier te beheren om onze missie en doelstellingen te ondersteunen. Een onderdeel van ons vermogensbeheer is de investering in een portfolio van effecten, zoals aandelen en obligaties, bedoeld om onze financiële stabiliteit op lange termijn te waarborgen. De post Reserve ongerealiseerd koersresultaat effecten in onze jaarrekening weerspiegelt de wijzigingen in de marktwaarde van deze effecten gedurende het boekjaar.

2.3 Bestemmingsreserve INZET

De bestemmingsreserve INZET is gecreëerd om toekomstige waardedalingen van de Participatie Coöperatieve INZET I U.A. op te vangen. De hoogte van de reserve bestaat uit de waardering van de participatie aan het einde van het boekjaar en de toegezegde kapitaalinjectie van € 52.500.

Aan het einde van 2024 zijn er geen bestemde fondsen door derden bepaald.

3. Overige reserve

De overige reserve is gevormd om toekomstige exploitatieresultaten mee op te vangen en bedraagt aan het einde van 2024 € 200.000.

Beleggingsbeleid

Een onderdeel van ons vermogensbeheer is de investering in een portfolio van effecten, zoals aandelen en obligaties, bedoeld om onze financiële stabiliteit op lange termijn te waarborgen. De gekwalificeerde activa bestaan uit liquide middelen, spaartegoeden en in voldoende mate liquide te maken beleggingen. Deze beleggingen moeten een rendement opleveren dat ervoor zorgt dat het vermogen op langere termijn behouden blijft om zo te kunnen blijven voldoen aan onze doelstellingen. We beleggen ons vermogen op een verantwoorde manier. We streven naar een redelijk rendement met een minimaal aantal risico's. Bovendien zijn we Social Responsible Investment (SRI)-proof. Of anders gezegd: we beleggen onder andere niet in bedrijven die betrokken zijn bij de tabaks-, alcohol- of fastfoodindustrie. Daarbij beleggen we volgens de uitgangspunten zoals vastgelegd in de UN Global Compact Principles en de Richtlijn Financieel Beheer van Goede Doelen Nederland. Bedrijven die botsen met deze uitgangspunten sluiten we uit.

Beleggen met maatschappelijke impact

Een klein deel van ons vermogen beleggen we in INZET, een seed capital-fonds dat zich richt op jonge sociale ondernemingen die zich met e-health, technologie of een andere vernieuwende aanpak inzetten om het leven van zorgbehoevenden (zoals mensen met een beperking, chronische ziekte en ouderen) leefbaarder te maken. We zijn hiervoor in 2019 een samenwerking aangegaan met andere gezondheidsfondsen, welzijnsfondsen en zorggerelateerde vermogensfondsen. Samen participeren we in het INZET-fonds. In het kader van deze samenwerking hebben we een toezegging gedaan om binnen tien jaar € 350.000 aan kapitaal te verstrekken. Dit past binnen een subsidieregeling van RVO, die de inzet van deze middelen verdubbelt. Op deze manier realiseren we ook via onze beleggingen maatschappelijke impact.

We spreiden de risico's van beleggen zoveel mogelijk. Dat doen we op verschillende manieren:

- Het beheer van het eigen vermogen besteden we uit aan een professionele vermogensbeheerder (Coöperatieve Rabobank). Daarbij hebben we afspraken vastgelegd over de spreiding van de beleggingen.
- Ons beleggingsbeleid evalueren we jaarlijks, zowel intern als met de externe vermogensbeheerder. Indien nodig wijzigen we ons beleggingsbeleid.
- De korte- en middellange termijnmiddelen houden we deels aan in kortlopende obligaties, deels op een spaarrekening en deels op een bankrekening. Daardoor hebben we voldoende liquide middelen bij een optimaal behoud van reële waarde.

- We hebben een obligatieportefeuille waarbij het doelrisicoprofiel zeer defensief is. De portefeuille had ultimo 2024 een duration (rentegevoeligheid) van slechts 1,4 jaar.
- Daarnaast hebben we een gemengde portefeuille met aandelen en obligaties. In deze portefeuille is het doelrisicoprofiel neutraal. De bandbreedte die voor de aandelen wordt gehanteerd ligt tussen de 40% en 60%. Het aandelenbelang bestaat uit duurzame ondernemingen met een solide balans en met een duurzaam competitief voordeel. De kosten van individuele aandelen zijn lager dan bij aandelenfondsen. En op deze manier is de gewenste duurzaamheid volledig te waarborgen.

Het jaar 2024 verliep overwegend positief. In april en oktober was het rendement negatief, maar in beide gevallen werd dit in de maanden erop weer gecompenseerd. De winstcijfers van beursgenoteerde ondernemingen hebben hierbij een cruciale rol gespeeld, evenals de start van de renteverlagingen door centrale banken. Het MDL Fonds heeft het jaar 2024 afgesloten met een positief nettoresultaat van € 327.668.

Begroting 2025

Alle bedragen zijn in €

	Begroot 2025
Baten	
Baten van particulieren	10.262.500
Baten van bedrijven	175.000
Baten van loterijorganisaties	2.240.000
Baten van subsidies van overheden	130.000
Baten andere organisaties zonder winststreven	300.000
Som van de geworven baten	13.107.500
Lasten	
Besteed aan doelstellingen	
Kennis en innovatie	3.413.177
Voorlichting en communicatie	3.393.881
Voorvechterschap	1.496.714
	8.303.772
Wervingskosten	1.989.145
Kosten beheer en administratie	787.128
Som van de lasten	11.080.045
Saldo voor financiële baten en lasten	2.027.455
Saldo financiële baten en lasten	-15.750
Saldo van baten en lasten	2.011.705

De begroting 2025 is in december goedgekeurd door de rvt. Deze begroting sluit af met een positief saldo van € 2.011.705. Een overschot, omdat naar verwachting een grote nalatenschap uit 2024 grotendeels in 2025 wordt uitgekeerd. Een deel van deze nalatenschap zal worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve projecten en worden ingezet in 2026 en 2027.

In 2025 is een derde discipline, voorvechterschap, toegevoegd aan de doelstelling en wordt uitvoering gegeven aan de implementatie van onze meerjarenstrategie 2025-2030. Ook de bijdrage aan de Samenwerkende Gezondheidsfondsen wordt gerekend tot het voorvechterschap. Daarnaast ligt de focus op toekomstbestendige inkomstengroei. Hiervoor is een breed programma op fondsenwerving, op alle disciplines belangrijk.

Jaarrekening

Alle bedragen zijn in €

Balans per 31 december 2024

ACTIVA	Referentie	2024	2023
Immateriële vaste activa	1	146.873	162.699
Materiële vaste activa	2	168.602	100.829
Financiële vaste activa	3	266.927	248.297
Vlottende activa *			
- Vorderingen en overlopende activa	4	1.765.431	1.526.613
- Effecten	5	7.250.823	4.615.053
- Liquide middelen	6	3.008.039	3.913.849
Totaal activa		12.606.695	10.567.340
PASSIVA	Referentie	2024	2023
Reserves en fondsen			
- Continuïteitsreserve	7	3.330.000	1.907.377
- Bestemmingsreserves	8	2.134.571	1.530.353
- Overige reserve	9	200.000	200.000
Langlopende schulden	10	2.362.132	2.520.100
Kortlopende schulden	11	4.579.992	4.409.510
Totaal passiva		12.606.695	10.567.340

* Zie de toelichting stelselwijziging onder hoofdstuk Algemene toelichting en Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.

Staat van baten en lasten over 2024

	Referentie	2024	Begroting 2024	2023
BATEN:				
Baten van particulieren		7.100.790	6.211.000	5.745.199
Baten van bedrijven		172.551	187.500	105.791
Baten van loterijorganisaties		2.292.206	2.000.000	2.125.609
Baten van subsidies van overheden		62.494	-	-
Baten andere organisaties zonder winststreven		1.454.461	325.500	808.837
Som van de geworven baten	12	11.082.503	8.724.000	8.785.436
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten e/o diensten		-	-	-
Overige baten		-	-	-
Som van de baten		11.082.503	8.724.000	8.785.436
LASTEN:				
Besteed aan doelstellingen				
Wetenschappelijk Onderzoek		2.774.362	2.522.163	2.914.061
Voorlichting		3.701.327	3.616.951	2.836.769
Zorg		501.737	440.000	488.265
	13	6.977.426	6.579.114	6.239.095
Wervingskosten	14	1.678.227	1.640.192	1.328.931
Kosten beheer en administratie	15	710.138	802.324	671.024
Som van de lasten		9.365.792	9.021.630	8.239.050
Saldo voor financiële baten en lasten		1.716.711	-297.630	546.386
Saldo financiële baten en lasten	16	310.130	-72.220	479.298
Saldo van baten en lasten		2.026.841	-369.850	1.025.684

Bestemming saldo baten en lasten	2024	2023
Mutatie continuïteitsreserve	1.422.623	830.000
Benutting Bestemmingsreserve projecten	-465.000	0
Mutatie Bestemmingsreserve projecten	1.560.083	-790.488
Mutatie Reserve ongerealiseerde koersresultaten effecten	-456.995	456.995
Mutatie Reserve INZET	-33.870	287.719
Mutatie Reserve vruchtgebruik	0	41.458
Mutatie Overige reserve	0	200.000
Resultaat conform Staat van Baten en Lasten	2.026.841	1.025.684

Bestemming saldo baten en lasten	2024	2023
Mutatie continuïteitsreserve	1.422.623	830.000
Benutting Bestemmingsreserve projecten	-465.000	0
Mutatie Bestemmingsreserve projecten	1.560.083	-790.488
Mutatie Reserve ongerealiseerde koersresultaten effecten	-456.995	456.995
Mutatie Reserve INZET	-33.870	287.719
Mutatie Reserve vruchtgebruik	0	41.458
Mutatie Overige reserve	0	200.000
Resultaat conform Staat van Baten en Lasten	2.026.841	1.025.684

Kasstroomoverzicht 2024

	2024	2023
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo van baten en lasten	2.026.841	1.025.684
Aanpassingen voor:		
- afschrijvingen	131.367	118.636
- impairment	33.870	14.954
	165.237	133.590
Veranderingen in vlottende middelen:		
- vorderingen	-238.813	-193.926
- mutatie effecten	-2.635.770	-539.456
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	170.482	-1.514.461
	-2.704.101	-2.247.843
Langlopende subsidieverplichtingen	-157.968	159.420
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	-669.991	-929.148
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings (in)materiële vaste activa	-183.314	-32.854
Investerings financiële vaste activa	-52.505	-35.000
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-235.819	-67.854
Mutatie geldmiddelen	-905.810	-997.002
Stand geldmiddelen per 1 januari	3.913.849	4.910.851
Stand geldmiddelen per 31 december	3.008.039	3.913.849
Mutatie geldmiddelen	-905.810	-997.002

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Algemene toelichting en Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Activiteiten

MDL Fonds is een onafhankelijke stichting, die gevestigd is op het Stationsplein 123, 3818 LE te Amersfoort. De stichting wil maag-, darm- en leverziekten voorkomen en (doen) bestrijden en daarbij de kwaliteit van leven van patiënten verbeteren. De rol die MDL Fonds hierbij inneemt is die van voorlichter, kennisbron en facilitator van wetenschappelijk onderzoek en zorg. Om haar missie te realiseren, werft MDL Fonds fondsen en werkt zij intensief samen met vrijwilligers, patiëntenorganisaties, zorgprofessionals, onderzoekers, overheden en bedrijfsleven. MDL Fonds staat geregistreerd onder nummer 41010169 bij de Kamer van Koophandel.

Algemene grondslagen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde. Als kortlopende vorderingen respectievelijk schulden zijn de bedragen verantwoord die in het eerstvolgende boekjaar zullen worden ontvangen respectievelijk betaald. Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans en de staat van baten en lasten zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Continuïteit

De jaarrekening is gebaseerd op continuïteitsveronderstelling, die gebaseerd is op een aantal aspecten. De verwachte inkomsten en bestedingen in 2025, alsmede de liquiditeitsverwachting over 2025 zijn positief en laten geen knelpunten zien. De omvang van de continuïteitsreserve, de beschikbare liquide middelen op balansdatum en een stabiel donateursbestand zijn toereikend om risico's en tegenvallende inkomsten op te vangen.

Stelselwijziging

De stichting heeft per december 2024 een stelselwijziging doorgevoerd in de waardering van de nog te ontvangen nalatenschappen. Deze stelselwijziging houdt in dat baten uit nalatenschappen

worden verwerkt in het verslagjaar waarin de akte van verdeling, dan wel als er geen akte van verdeling is, de rekening en verantwoording is ontvangen. Alleen indien de akte van verdeling of de rekening en verantwoording voor balansdatum is ontvangen, wordt een vordering voor nog te ontvangen nalatenschappen opgenomen. De reden voor het doorvoeren van deze stelselwijziging is de verlaging van de administratieve lasten en het uitsluiten van onzekerheden in de waardering. Omwille van de vergelijkbaarheid is de post *Nog te ontvangen bedragen nalatenschappen* per 31 december 2023 herzien. Het effect van de stelselwijziging is rechtstreeks verwerkt in de reserves. De invloed van de stelselwijziging op de reserves bedraagt € 1.500.875. Vanwege het inzichtvereiste is er bewust voor gekozen om de stand van de reserves per 1 januari 2023 niet te herrekenen. Hierdoor blijft de aansluiting met de jaarrekening 2023 inzichtelijk. De bate uit nalatenschappen in 2023 is hierdoor ongewijzigd. Hadden wij deze wel aangepast dan was de bate uit nalatenschappen in 2023 € 244.418 lager uitgevallen.

Boekjaar

Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Valuta

De jaarrekening is opgesteld in euro's, de functionele valuta van de stichting.

Groepsmaatschappijen

Stichting Belangen MDL-Patiënten betreft een groepsmaatschappij en heeft dezelfde raad van toezicht als MDL Fonds. Echter, deze stichting blijft buiten de consolidatie, aangezien die van te verwaarlozen betekenis is voor het geheel. Per 1 januari 2025 zijn de activiteiten van deze stichting overgedragen aan een andere organisatie.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van MDL Fonds zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het noodzakelijk is voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Grondslagen voor waardering

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van afschrijvingen. Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen. Dit is het geval als de boekwaarde van het actief hoger is dan de realiseerbare waarde ervan. Het volgende afschrijvingspercentage van de verkrijgingsprijs wordt gehanteerd:

- Software 20% – 33,3%

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingswaarde verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte toekomstige gebruiksduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

De volgende afschrijvingspercentages van de aanschafwaarde worden gehanteerd:

- Verbouwingen 10%
- Kantoorinventaris 20%
- Automatisering 33,3%

Financiële vaste activa

De onder financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen omvatten verstrekte leningen en overige vorderingen. Deze vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. Vervolgens worden deze vorderingen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Bijzondere waardeverminderingen worden in mindering gebracht op de staat van baten en lasten. Participaties waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Als resultaat worden in aanmerking genomen de in het verslagjaar ontvangen resultaatuitkeringen. In geval van een structurele waardevermindering zal de afwaardering van de participatie worden verantwoord, waarbij de afwaardering ten laste van de financiële baten en lasten wordt gebracht.

Bijzondere waardevermindering vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde

bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder waardeverminderingsverlies wordt direct als een last verwerkt in de staat van baten en lasten. Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien er geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord. Het bedrag van de teruggenomen bijzondere waardevermindering wordt ten gunste van het resultaat gebracht.

Effecten

Aandelen, alternatieven en obligaties worden tegen reële waarde (beurskoers) gewaardeerd. De gerealiseerde waardeverschillen bij verkoop alsmede de niet-gerealiseerde waardeverschillen per balansdatum worden verantwoord onder de opbrengst beleggingen in de staat van baten en lasten. Transactiekosten worden rechtstreeks in de staat van baten en lasten verwerkt. De effecten staan ter vrije beschikking van de stichting. De eventueel in de effectenportefeuille aanwezige vreemde valuta worden gewaardeerd tegen de slotkoers van het boekjaar. Er wordt een reserve aangehouden ter grootte van de ongerealiseerde waardevermeerdering van de effecten.

Vorderingen

Vorderingen worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De voorzieningen worden bepaald op basis van een individuele beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen en worden in mindering gebracht op de geamortiseerde kostprijs van de vordering.

Liquide middelen

De liquide middelen worden tegen nominale waarde opgenomen en staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de stichting.

Reserves en fondsen

Op grond van RJ 650 wordt het eigen vermogen van de stichting aangeduid als reserves en fondsen. De continuïteitsreserve wordt gevormd voor de dekking van risico's en om zeker te stellen dat de stichting ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. Voor de bepaling van de hoogte van de continuïteitsreserve wordt gebruik gemaakt van een risicoanalyse inclusief de inschatting van de potentiële financiële consequenties van de geïdentificeerde

risico's. Bestemmingsreserves zijn de door het bestuur van de stichting voor een specifiek doel bestemde delen van de reserves waaraan (delen van) het resultaat kunnen worden toegevoegd en/of onttrokken. Bestemmingsfondsen hebben betrekking op het deel van de reserves waaraan door derden een beperktere bestedingsmogelijkheid is gegeven. In de toelichting op de balans worden de bedragen en de beperktere bestemming vermeld.

Projectverplichtingen

Projectverplichtingen worden verantwoord in het jaar waarin de (meerjaren)toezegging door MDL Fonds heeft plaatsgevonden, ongeacht het jaar waarin de feitelijke betaling van de projectverplichting plaatsvindt. In de jaarrekening worden de projectverplichtingen verantwoord in een langlopend deel (verwachte betaling > 1 jaar) en een kortlopend deel (verwachte betaling < 1 jaar).

Schulden

Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij de eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na de eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Pensioenen

MDL Fonds heeft de pensioenregeling van haar medewerkers ondergebracht bij Centraal Beheer. Dit is een beschikbare premieregeling gebaseerd op middelloon. Het contract voorziet in een gegarandeerd rendement van 4%. Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden verplichte, contractuele of vrijwillige premies aan pensioenfondsen en/of verzekeringsmaatschappijen betaald door MDL Fonds. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn.

Resultaatbepaling

Algemeen

Het saldo van baten en lasten wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. De baten en lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde grondslagen voor waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Lasten, verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Collecten

Opbrengsten uit collecten worden verantwoord in het jaar waarin de collecte is gehouden.

Nalatenschappen

Nalatenschappen worden verantwoord, als baten van particulieren, in het jaar waarin de akte van verdeling, dan wel als er geen akte van verdeling is, in het jaar waarin de rekening en verantwoording is ontvangen. Voorlopige betalingen in de vorm van voorschotten worden in het boekjaar waarin ze worden ontvangen, verantwoord als baten uit nalatenschappen, voor zover deze niet reeds in een voorgaand boekjaar zijn verantwoord. Bij de waardering van nalatenschappen wordt rekening gehouden met eventuele rechten van vruchtgebruik.

Aandeel in acties van derden

De bijdragen van loterijen worden verantwoord in het boekjaar waarop de loterijbaten betrekking hebben.

Uitvoeringskosten eigen organisatie

De uitvoeringskosten eigen organisatie zoals de kantoor-, huisvestings- en overige bedrijfskosten worden evenredig verdeeld op basis van de mate van belasting door de medewerkers.

Personeelsbeloningen

Algemeen

Personeelsbeloningen (lonen, sociale lasten, enz.) vormen geen aparte regel in de staat van baten en lasten. Deze kosten zijn opgenomen in andere onderdelen van de staat van baten en lasten, te weten kosten besteed aan doelstellingen, wervingskosten en kosten beheer en administratie. Zie hiervoor ook de 'Verdeling kosten naar bestemming'.

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenen

MDL Fonds heeft haar pensioenregeling verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten vorderingen onder financiële vaste activa, vlottende activa, liquide middelen en schulden. Alle financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, inclusief direct toerekenbare transactiekosten. Na de eerste opname worden financiële instrumenten gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. MDL Fonds kent geen afgeleide financiële instrumenten.

Operationele leasing

Bij de stichting kunnen leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan het eigendom verbonden zijn, niet bij de stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen op geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

Toelichting op de balans

ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

	Software
Stand per 1 januari 2024	
Verkrijgings- of vervaardigingsprijzen	389.650
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	226.951-
Boekwaarden	162.699
Mutaties	
Investeringsen	73.597
Afschrijvingen	89.423-
Saldo	15.826-
Stand per 31 december 2024	
Verkrijgings- of vervaardigingsprijzen	463.247
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	316.374-
Boekwaarden	146.873
Afschrijvingspercentage	20% - 33,3%

De investeringen hebben betrekking op Marketing Automation en wordt begin 2025 in gebruik genomen.

2. Materiële vaste activa

	Verbouwingen	Kantoor inventaris	Automatisering	Totaal
Stand per 1 januari 2024				
Verkrijgings- of vervaardigingsprijzen	68.198	166.336	188.270	422.804
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	14.117-	161.072-	146.786-	321.975-
Boekwaarden	54.081	5.264	41.484	100.829
Mutaties				
Investeringsen	33.507	31.802	44.408	109.717
Aanschafwaarde desinvesteringen	-	-	14.700-	14.700-
Afschrijvingen	8.066-	7.249-	26.629-	41.944-
Afschrijvingen desinvesteringen	-	-	14.700	14.700
Saldo	25.441	24.553	17.779	67.773
Stand per 31 december 2024				
Verkrijgings- of vervaardigingsprijzen	101.705	198.138	217.978	517.821
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	22.183-	168.321-	158.715-	349.219-
Boekwaarden	79.522	29.817	59.263	168.602
Afschrijvingspercentages	10,0%	20,0%	33,3%	

De materiële vaste activa bestaan volledig uit bedrijfsmiddelen die noodzakelijk zijn voor de bedrijfsvoering. Onder de investeringen in materiële vaste activa zijn alleen de investeringen opgenomen waarvoor in 2024 geldmiddelen zijn opgeofferd.

3. Financiële vaste activa

	2024	2023
Waarborgsommen en bankgaranties:		
Stand per 1 januari	65.578	65.578
Stand per 31 december	65.578	65.578
Participatie Coöperatieve INZET I U.A.:		
Stand per 1 januari		
Cumulatieve investeringen	245.000	210.000
Cumulatieve impairment	62.281-	47.327-
Boekwaarden	182.719	162.673
Mutaties		
Investering	52.500	35.000
Impairment	33.870-	14.954-
Saldo	18.630	20.046
Stand per 31 december		
Cumulatieve investeringen	297.500	245.000
Cumulatieve impairment	96.151-	62.281-
Boekwaarden	201.349	182.719
Totaal	266.927	248.297

Betreft een waarborgsom voor PostNL (€ 2.100) en een waarborgsom (€ 63.478) voor huurgedeelte kantoorpand Argonaut. MDL Fonds is een participatie aangegaan als lid in de Coöperatieve INZET I U.A. In 2024 heeft een waardevermindering plaatsgevonden (impairment) voor het aandeel van MDL Fonds in het resultaat van 2024. Zie ook de toelichting onder de Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen.

4. Vorderingen en overlopende activa

	2024	2023
Debiteuren	123.775	136.569
Vooruitbetaalde kosten	115.032	68.840
Nog te ontvangen bedragen loterijen	1.342.750	1.186.698
Nog te ontvangen bedragen nalatenschappen*	44.855	77.336
Nog te ontvangen bedragen overig	139.019	57.170
Stand per 31 december	1.765.431	1.526.613

Alle vorderingen hebben een looptijd van korter dan een jaar. Een voorziening voor mogelijke oninbaarheid wordt niet nodig geacht.

**De nog te ontvangen bedragen nalatenschappen zijn per 31 december 2023 vanwege de stelselwijziging en omwille van de vergelijkbaarheid herzien. De waardering van de nalatenschappen bedroeg voor de stelselwijziging per 31 december 2023 € 1.578.211.*

5. Effecten

	2024	2023
De beleggingen bestaan uit:		
Obligaties	4.516.152	3.245.722
Aandelen	2.734.671	1.369.331
Stand per 31 december	7.250.823	4.615.053

De effecten zijn onderdeel van de handelsportefeuille, zijn ter beurse genoteerd en staan ter vrije beschikking van de stichting.

6. Liquide middelen

	2024	2023
Banken:		
Rekening-courant	1.889.067	1.497.803
Bedrijfsspaarrekening	1.118.972	2.416.046
Stand per 31 december	3.008.039	3.913.849

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

PASSIVA

7. Continuïteitsreserve

	2024	2023
Stand per 1 januari	1.907.377	2.500.000
Mutatie resultaat	1.422.623	830.000
Resultaat effect stelselwijziging waardering nalatenschappen *	0	-1.500.875
Vrijval reserve vruchtgebruik door stelselwijziging	0	78.252
Stand per 31 december	3.330.000	1.907.377

De continuïteitsreserve heeft als doel de voortgang van de werkzaamheden van MDL Fonds veilig te stellen. De continuïteitsreserve is door de directeur-bestuurder en de raad van toezicht vastgesteld op €3.330.000. De hoogte van de continuïteitsreserve is gebaseerd op de inschatting van potentiële financiële consequenties van de geïdentificeerde risico's. Met deze reserve is de organisatie in staat de langlopende subsidieprogramma's te blijven uitvoeren.

**In december 2024 is er een stelselwijziging doorgevoerd op de waardering van de nog te ontvangen nalatenschappen. Het effect van deze stelselwijziging is rechtstreeks in de continuïteitsreserve van 2023 verwerkt. De invloed van de stelselwijziging op de reserves bedraagt € 1.500.875. Vanwege het inzichtvereiste is er bewust voor gekozen om de stand van de reserves per 1 januari 2023 niet te herrekenen. Hierdoor blijft de aansluiting met de jaarrekening 2023 inzichtelijk. Voor de volledige toelichting op deze stelselwijziging verwijzen wij u naar de Algemene toelichting en Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.*

8. Bestemmingsreserves

	2024	2023
Bestemmingsreserve projecten		
Stand per 1 januari	785.639	1.576.127
Benutting reserve ten behoeve van projecten	-465.000	0
Mutatie resultaat	1.560.083	-790.488
Stand per 31 december	1.880.722	785.639
De bestemmingsreserve projecten kan strategisch ingezet worden als zich een bijzondere kans voordoet waar het MDL Fonds in wil investeren. In 2024 is een deel van de reserve benut ten gunste van diverse projecten. De reserve wordt gemuteerd met het exploitatieresultaat dat overblijft na aftrek van dotaties of onttrekkingen aan fondsen of reserves.		
Reserve ongerealiseerde koersresultaten effecten		
Stand per 1 januari	456.995	0
Vrijval resp. mutatie resultaat	-456.995	456.995
Stand per 31 december	0	456.995
In 2023 is voor de positief ongerealiseerde koersresultaten per ultimo boekjaar een reserve gevormd. Eind 2024 is vanwege een overstap naar een andere vermogensbeheerder de huidige beleggingsportefeuille verkocht. De opgebouwde reserve ongerealiseerde koersresultaten kon als gevolg daarvan vrijvallen. Het ongerealiseerde koersresultaat bij de nieuwe vermogensbeheerder is ultimo 2024 gering en er is hiervoor daarom geen nieuwe reserve gevormd.		
Reserve INZET		
Stand per 1 januari	287.719	0
Mutatie resultaat	-33.870	287.719
Stand per 31 december	253.849	287.719
De bestemmingsreserve INZET is gecreëerd om toekomstige waardedalingen van de Participatie Coöperatieve INZET I U.A. op te vangen. De hoogte van de reserve bestaat uit de waardering van de participatie per ultimo boekjaar en de toegezegde kapitaalinjectie van € 52.500.		
Reserve vruchtgebruik		
Stand per 1 januari	0	36.794
Mutatie resultaat	0	41.458
Vrijval i.v.m. stelselwijziging waardering nalatenschappen *	0	-78.252
Stand per 31 december	0	0
Totaal bestemmingsreserves	2.134.571	1.530.353

**Door de stelselwijziging op de waardering van de nalatenschappen is een reserve voor het vruchtgebruik niet meer van toepassing. De reserve vruchtgebruik is daarom in 2023 volledig vrijgevallen.*

9. Overige reserve

	2024	2023
Stand per 1 januari	200.000	0
Mutatie resultaat	0	200.000
Stand per 31 december	200.000	200.000

De overige reserve is gevormd om toekomstige exploitatieresultaten in op te vangen.

10. Langlopende schulden

	2024	2023
Toegekende, nog niet uitgekeerde subsidieverplichtingen		
Stand per 1 januari	5.449.956	6.610.542
Af:		
In het verslagjaar verrichte betalingen	-2.602.195	-3.471.496
vrijval wegens afloop / niet doorgaan project	-8.333	-172.565
Bij:		
in het verslagjaar toegezegde subsidies WO	1.988.045	2.468.475
in het verslagjaar toegezegde subsidies Zorg	0	0
in het verslagjaar toegezegde subsidies Patientenzorgorganisaties	15.000	15.000
Beschikbaar	4.842.473	5.449.956
Af:		
Te betalen binnen 1 (één) jaar	-2.480.341	-2.929.856
Stand per 31 december	2.362.132	2.520.100

Subsidieverplichtingen

Subsidies worden toegekend aan projecten die in beginsel langer dan één jaar duren. In het jaar van toekenning wordt de gehele verplichting ten laste van de exploitatie gebracht. Op balansdatum worden de verplichtingen gesplitst in korte termijn- en lange termijnschulden. Verplichtingen die maximaal één jaar na balansdatum verschuldigd zijn, worden als een korte termijnschuld opgenomen. Alle overige verplichtingen worden als een langlopende schuld verantwoord. De langlopende schulden hebben een looptijd variërend tussen de één en vier jaar.

11. Kortlopende schulden

	2024	2023
Subsidies projecten	2.480.341	2.929.856
Crediteuren	922.472	405.374
Deltaplan Alveesklierkanker	210.840	133.057
Vooruit ontvangen projectgelden	324.000	354.262
Af te dragen belastingen en premies sociale verzekeringen	116.521	93.302
Vakantiegeld verplichting	83.474	91.604
Vakantiedagen verplichting	93.765	115.855
Nog te betalen kosten overig	348.579	286.200
Totaal kortlopende schulden	4.579.992	4.409.510

Schulden

Alle kortlopende schulden hebben een looptijd van korter dan een jaar.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

Loterijacties

Met de Stichting Loterijacties Volksgezondheid en de vereniging Samenwerkende Gezondheidsfondsen (SGF) is overeengekomen dat de volledige opbrengst van de Nederlandse Loterij wordt besteed aan de SGF.

Huurovereenkomst

De huurovereenkomst van onze huisvesting is aangegaan voor de resterende duur van 8 jaar. De huur wordt jaarlijks geïndexeerd.

	Huur kantoorpand
Looptijd < 1 jaar	115.543
Looptijd 1 tot 5 jaar	462.172
Looptijd > 5 jaar	375.515
Totaal	953.230

Huurincentive

MDL Fonds is gehuisvest in het Huis voor de Gezondheid (HvdG) aan Stationsplein 123 te Amersfoort, samen met vier andere gezondheidsfondsen: Longfonds, Alzheimer Nederland, MIND en Diabetes Fonds. Stichting HvdG heeft als huurder van het pand een huurovereenkomst afgesloten en separaat overeenkomsten opgesteld met de afzonderlijke fondsen. Met ingang van 15 maart 2020 is een nieuwe huurovereenkomst afgesloten met de verhuurder aan het HvdG, met een looptijd tot 15 maart 2033. Het bestuur van de Stichting HvdG wordt gevormd door de bestuurders van de vijf fondsen.

De fondsen zijn in dit kader bij bestuursbesluit een verplichting aangegaan naar elkaar met betrekking tot een mogelijk financieel risico dat kan optreden bij een of meer van de fondsen als gevolg van onvoorziene financiële omstandigheden, waardoor aanleiding kan zijn om een deel van de gehuurde ruimte af te moeten stoten. Dit besluit is genomen ter vervanging van een in de huurovereenkomst op te nemen breakoptie. De maximaal gezamenlijke verplichting bedraagt €565.000, waarvan het aandeel voor MDL Fonds maximaal € 60.624 bedraagt. De fondsen kunnen slechts éénmalig aanspraak maken op een uitkering uit deze gezamenlijke verplichting, zijnde per 1 maart 2028. De hoogte van de betreffende uitkering zal naar rato van het aantal af te stoten vierkante meters worden vastgesteld en kan nimmer meer bedragen dan 50% van het bedrag dat overeenkomt met het sinds het sluiten van de nieuwe huurovereenkomsten geldende aantal vierkante meters. Een en ander is vastgelegd in een onderhavige overeenkomst tussen de fondsen.

Coöperatieve INZET I U.A.

MDL Fonds is een samenwerking aangegaan met andere stichtingen / goede doelen en private ondernemingen met voor MDL Fonds als doel impact te maken op de ontwikkeling van E-Health en Techno startup bedrijven, om op deze wijze de toegankelijkheid van de gezondheidszorg voor patiënten te vereenvoudigen en te vergroten. Deze samenwerking is vormgegeven door een participatie te nemen in Coöperatieve INZET I U.A. Om het doel te bewerkstelligen heeft MDL Fonds de toezegging gedaan om in een tijdbestek van maximaal 10 jaar € 350.000 te verstrekken. Ultimo 2024 is voor € 297.500 verstrekt aan kapitaalinjecties in de participatie, waarmee de resterende verplichting € 52.500 bedraagt.

Garantstelling

MDL Fonds heeft zich garant gesteld voor een bedrag van € 135.000 voor het project "Identification of undiagnosed adult celiac disease in the Netherlands" uitgevoerd door het Amsterdam UMC. Voorwaarde voor deze garantstelling is dat zowel MDL Fonds als de Nederlandse Coeliakie Vereniging geoormerkt gaan werven gedurende de looptijd van dit project.

Niet verwerkte rechten

Nalatenschappen

Per einde boekjaar is er een fideï-commis de residu op vijf nalatenschappen. Deze nalatenschappen zijn op nihil gewaardeerd. Het genot van deze vruchten wordt in het jaar van ontvangst tot de baten gerekend en verantwoord onder de post legaten en erfstellingen. Per einde boekjaar is er één nalatenschappen met vruchtgebruik. Het moment van afwikkeling hiervan is onbekend, derhalve is deze nalatenschap niet opgenomen in de baten over het boekjaar.

Toelichting op de Staat van baten en lasten

12 .Toelichting op de geworven baten conform RJ650

	Baten van particulieren	Baten van bedrijven	Baten van loterij- organisaties	Baten van subsidies van overheden	Baten andere organisaties zonder winststreven	Totaal 2024	Begroting 2024	Totaal 2023
Collecte	563.878	-	-	-	-	563.878	500.000	471.184
Donaties en giften	3.555.802	39.720	-	-	1.191.461	4.786.982	4.016.000	3.498.714
Bijdrage partnerships	-	129.559	-	-	-	129.559	250.000	83.000
Nalaten-schappen	2.411.761	-	-	-	-	2.411.761	1.000.000	1.454.509
FON								
Deltaplan								
Alvlees- klierkanker	319.355	3.273	-	-	263.000	585.628	668.000	778.123
Particuliere acties en evenementen	249.994	-	-	-	-	249.994	290.000	281.742
Vermogens- fondsen	-	-	-	-	-	-	-	92.555
Subsidies	-	-	-	62.494	-	62.494	-	-
Acties van derden	-	-	2.292.206	-	-	2.292.206	2.000.000	2.125.609
Totaal 2024	7.100.790	172.551	2.292.206	62.494	1.454.461	11.082.503	8.724.000	8.785.436
Begroting 2024	6.211.000	187.500	2.000.000	-	325.500	8.724.000		
Totaal 2023	5.745.199	105.791	2.125.609	-	808.837	8.785.436		

Collecte

Als gevolg van de beperkte capaciteit bij de wervingsbureau’s konden er minder huis-aan-huis collectanten worden geworven dan gepland. Er is daarom extra ingezet op werving van collectanten die met een digitale collectebus gingen collecteren. Met deze combinatie van collecteren is de gemiddelde bus opbrengst gestegen naar € 102 ten opzichte van € 81 in 2023. En zijn de totale inkomsten met € 93.000 gestegen ten opzichte van vorig jaar.

Donaties en giften

In 2024 heeft de focus gelegen op het werven van nieuwe donateurs, dit met gevolg dat de instroom van 17.085 nieuwe donateurs, de uitstroom van 17.899 donateurs bijna volledig heeft kunnen compenseren. De inkomsten zijn hiermee gestegen met € 57.000 ten opzichte van 2023.

Bijdrage partnerships

In 2024 zijn er mooie nieuwe partnerships gestart en bestaande partnerships voortgezet. De inkomsten zijn daardoor met € 47.000 gestegen ten opzichte van 2023.

Nalatenschappen

De opbrengsten uit nalatenschappen zijn onvoorspelbaar en derhalve lastig te begroten. In 2024 is een nalatenschap van bijzonder hoge omvang ontvangen, mede hierdoor is deze opbrengst €1.400.000 hoger uitgekomen dan begroot. In 2024 is een stelselwijziging doorgevoerd in de waardering van de nog te ontvangen nalatenschappen. Om de aansluiting met de jaarrekening 2023 inzichtelijk te houden is ervoor gekozen om de bate uit nalatenschappen in de vergelijkende cijfers niet aan te passen aan de nieuwe waardering. Hadden wij dit wel gedaan dan was de bate uit nalatenschappen in 2023 € 244.418 lager uitgevallen.

FON Deltaplan alvleesklierkanker

Ondanks de gulle bijdrage van de Scheuten foundation en de Stichting Piet Poortman fonds en de inkomsten uit acties en evenementen zijn de opbrengsten € 82.000 onder de begroting uitgekomen.

Particuliere acties en evenementen

In 2024 zien we een verschuiving qua inkomsten uit evenementen naar particuliere acties. Het aantal acties in 2024 (185) is vergelijkbaar met het aantal acties in 2023 (182). Het jaarlijkse wielerevenement De Zuiderzee Klassieker is omgedoopt tot Buik Klassieker. Door capaciteitsgebrek heeft de werving voor deelnemers enige achterstand opgelopen. Uiteindelijk heeft het event met 195 deelnemers een bedrag van € 60.500 opgehaald.

Subsidies

In 2024 hebben we een subsidie toegekend gekregen van ZonMw voor het project “Iedere wc telt: vrijwilligers pleiten voor meer toiletten”. De bate die hiervoor in 2024 is verantwoord is het bedrag dat daadwerkelijk in 2024 aan dit project is besteed.

Acties van derden

Hieronder worden de bijdragen van de Vriendenloterij, de Nationale PostcodeLoterij en de Stichting Loterijacties Volksgezondheid (SLV) verantwoord. MDL Fonds ontvangt deze bijdragen sinds 1996. De opbrengst uit de loterijen zijn € 166.500 hoger dan de opbrengsten van 2023.

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
VriendenLoterij geoormerkte loten	722.196	660.000	693.493
Nationale Postcode Loterij ongeormerkte loten	1.000.000	900.000	900.000
Nationale Postcode Loterij extra bijdrage	68.273	-	60.425
Lotto	501.737	440.000	471.691
Totaal	2.292.206	2.000.000	2.125.609

In 2021 heeft de Nationale Postcode Loterij € 500.000 toegekend voor een extra bijdrage voor het project 'When Nature Calls'. In 2022 is er € 90.314 aan dit project besteed, in 2023 € 60.425 en in 2024 € 68.273. De rest van het toegekende bedrag staat nog op de balans en wordt gedurende de looptijd nog besteed.

13. Besteed aan doelstellingen

De directe bestedingen aan de doelstellingen zijn € 439.000 hoger dan begroot. Het percentage doelbesteding ten opzichte van de totale lasten bedraagt 74,5%. (2023: 75,7%). Het gemiddelde percentage over de afgelopen 3 jaar bedraagt 75,5%, ruim boven de norm van 70% die de erkenningsregeling van het CBF hanteert.

Doordat er in 2024 meer inkomsten waren dan begroot, hebben we ook meer uitgegeven aan onze doelstellingen. Er is extra geld toegevoegd aan de call en er zijn extra bestedingen geweest op het gebied van transplantatielevens, alvleesklierkanker, darmkanker en colitis ulcerosa.

Wetenschappelijk onderzoek	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
Directe kosten	2.020.146	1.829.000	2.314.045
Doorbelaste uitvoeringskosten	754.216	693.163	600.016
Totaal	2.774.362	2.522.163	2.914.061
Voorlichting	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
Directe kosten	1.343.306	1.157.476	718.938
Doorbelaste kosten fondsenwerving t.b.v. voorlichting	809.154	771.500	523.706
Doorbelaste uitvoeringskosten	1.548.867	1.687.975	1.594.125
Totaal	3.701.327	3.616.951	2.836.769
Zorg	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
Directe kosten	501.737	440.000	488.265

14. Wervingskosten

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
Directe kosten	809.154	771.500	523.706
Acties derden	160.000	160.000	120.000
Doorbelaste uitvoeringskosten	709.073	708.692	685.225
Totaal	1.678.227	1.640.192	1.328.931

Om fondsen te verkrijgen zoekt MDL Fonds contact met haar gevers door middel van mailingen, telemarketing, de website en haar collecte. Deze middelen worden niet alleen ingezet voor de 'geefvraag' maar zijn ook altijd zeer duidelijk voorlichtend van karakter. Met voorlichtingscampagnes en via sociale media verspreiden we kennis uit onderzoek naar onze doelgroepen, maar de campagnes hebben ook een fondsenwervend en voorlichtend karakter. Omdat de fondsenwervende activiteiten altijd een inhoudelijke boodschap hebben, wordt 50% van de gemaakte kosten ten laste gebracht van Voorlichting. De wervingskosten zijn € 38.000 hoger dan begroot. De totale geworven baten zijn € 11.083.000. In 2024 heeft MDL Fonds een percentage kosten eigen fondsenwerving ten opzichte van de baten eigen fondsenwerving van 15,1% (2023: 15,1%).

15. Beheer en Administratie

Kosten Beheer en Administratie zijn de kosten die de organisatie maakt in het kader van de interne beheersing en administratievoering en die niet worden toegerekend aan fondsenwerving of de doelstelling. Naast de directe kosten wordt ook een deel van de uitvoeringskosten toegerekend aan Beheer en Administratie. De uitvoeringskosten worden op basis van een reële verdeelsleutel berekend. Deze kosten zijn in 2024 € 710.000 versus een begroting van € 802.000.

16. Saldo financiële baten en lasten

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
Dividend	61.047	-	40.456
Gerealiseerde beleggingsresultaten	268.196	-	43.329
Ongerealiseerde beleggingsresultaten	26.231	-	456.995
Rente op beleggingen	2.839-	-	3.976
Valutaresultaat	15.533	-	-
Kosten van beleggingen	40.500-	24.720-	24.706-
Netto beleggingsresultaat	327.668	24.720-	520.050
Impairment Participatie Coöperatieve INZET	33.870-	-	14.954-
Ontvangen rente en overige inkomsten	35.233	-	16.847
Rente belastingdienst	-	-	9.634-
Bankrente en kosten	18.901-	47.500-	33.011-
Saldo Financiële baten en lasten	310.130	-72.220	479.298

Overige toelichtingen

Lastenverdeling 2024

Volgens de richtlijnen van het CBF moeten lasten toebedeeld worden aan werving baten, doelstelling en aan Beheer en Administratie. Onderstaand schema geeft deze verdeling weer. De directe kosten zijn rechtstreeks toegerekend en zichtbaar gemaakt. De personeelskosten, huisvestingskosten, kantoorkosten en afschrijvingskosten zijn via een reële verdeelsleutel als volgt opgenomen:

Verdeling kosten naar bestemming

Bestemming	Doelstelling					Wervingskosten		Beheer en Administratie	Totaal 2024	Begroting 2024	Totaal 2023
	Wetenschappelijk Onderzoek	Zorg	Voorlichting/communicatie	Eigen fondsenwerving	Acties derden						
Bestedingen:											
Subsidies	2.020.146	501.737	-	-	-	-	2.521.883	2.269.000	2.802.31		
Voorlichtingsactiviteiten	-	-	1.343.306	-	-	-	1.343.306	1.157.476	718.93		
Fondsenwerving	-	-	809.154	809.154	160.000	-	1.778.309	1.703.000	1.167.41		
Uitvoeringskosten:											
Personeelskosten											
-salarissen	426.825	-	876.533	401.278	-	401.880	2.106.516	2.240.661	1.956.25		
-sociale lasten	76.207	-	156.500	71.646	-	71.753	376.106	415.001	367.18		
-pensioenen	26.574	-	54.573	24.983	-	25.021	131.151	127.266	123.45		
-overige personeelskosten	71.287	-	146.397	67.020	-	67.121	351.825	147.072	313.06		
Huisvestingskosten	26.784	-	55.003	25.180	-	25.218	132.185	261.453	254.35		
Kantoor- en algemene kosten	126.539	-	259.862	118.965	-	119.144	624.511	700.702	536.07		
Totale kosten	2.774.362	501.737	3.701.327	1.518.227	160.000	710.138	9.365.792	9.021.630	8.239.05		

Toelichting berekeningswijze

In de specificatie ‘Verdeling kosten naar bestemming’ worden de kosten die MDL Fonds maakt, verdeeld over doelstellingen, wervingskosten en beheer en administratie. De gemaakte kosten zijn in overeenstemming met de voorgeschreven indeling (conform RJ 650) verdeeld over de kostensoorten. Hier zijn de directe kosten, waarvoor een factuur is ontvangen, direct ten laste van de betreffende kostensoort gebracht. De personeelskosten evenals de kosten voor huisvesting, kantoor- en algemene kosten worden verdeeld op basis van een verdeelsleutel gebaseerd op de bruto personeelslasten.

Bestedingspercentages 2024

Besteding aan doelstellingen

Het percentage van de totale lasten wat aan onze doelstellingen is uitgegeven was in 2024 74,5% (75,7% in 2023), begroot was 72,9%. Het hogere bestedingspercentage komt doordat we in 2024 extra subsidies hebben kunnen verstrekken.

Besteding aan wervingskosten

Het percentage aan wervingslasten geeft aan welk gedeelte van de totale baten is besteed aan het werven van onze inkomsten. Voor 2024 is dat percentage 15,1% ten opzichte van begroot 18,8%.

Besteding aan beheer en administratie

Dit zijn kosten die MDL Fonds maakt voor de (interne) beheersing en administratievoering. Het percentage aan beheer en administratie ten opzichte van de totale lasten bedraagt 7,6% ten opzichte van begroot 8,9%.

Toelichting Uitvoeringskosten

Het bureau van MDL Fonds

De activiteiten van MDL Fonds worden gecoördineerd en uitgevoerd vanuit het bureau in Amersfoort. Op 31 december 2024 had MDL Fonds 49 (2023: 42) medewerkers in dienst. Dit komt overeen met 33,9 fte's (2023: 33,0 fte's). Het gemiddeld aantal fte's in 2024 was 34,8 (2023: 34,0 fte's). Er zijn geen werknemers werkzaam buiten Nederland (over 2024 en 2023: nihil).

Bezoldiging directeur–bestuurder

De raad van toezicht heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt MDL Fonds de Regeling beloning directeuren van goede doelen organisaties.

De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging van de situatie bij MDL Fonds vond plaats door de raad van toezicht. Dit leidde tot een zogenaamde BSD-score van 430 punten (functiegroep H) met een maximaal fulltime jaarinkomen van € 136.639.

Het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellingsen, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn bleven binnen het in de regeling opgenomen maximum bedrag van €169.660 per jaar. De belaste vergoedingen/bijtellingsen, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn stonden bovendien in een redelijke verhouding tot het jaarinkomen.

De hoogte en samenstelling van de bezoldiging worden hieronder schematisch weergegeven:

Naam:	M.C.H. Croon
Functie:	directeur-bestuurder
Dienstverband	
Aard (looptijd)	onbepaald
uren:	40
Part-time percentage:	100
Periode:	01-01 / 31-12
Bezoldiging (Eur)	
Jaarinkomen:	
Bruto loon / salaris	124.648
Vakantiegeld*	9.972
Totaal	134.620
Belastbare vergoedingen/bijtellingsen	579
Pensioenlasten werkgeversdeel	17.483
Totaal bezoldiging 2024	152.682
Bezoldiging 2023 B.M. Tool	102.456
Bezoldiging 2023 L. Klabbers	23.868

**Het bedrag van het vakantiegeld is gebaseerd op de opbouw van de verplichting die jaarlijks in mei wordt uitbetaald. De leden van de raad van toezicht vervullen hun functie op vrijwillige basis en ontvangen hiervoor geen vergoeding.*

Ondertekening directeur-bestuurder en leden van de raad van toezicht

Opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is, onder verantwoordelijkheid van de directeur-bestuurder, opgemaakt d.d. 5 juni 2025 ten kantore van MDL Fonds op het Stationsplein 123 te Amersfoort.

Vaststelling en goedkeuring

De jaarrekening 2024 is door de raad van toezicht goedgekeurd in de vergadering van 5 juni 2025 en diezelfde dag vastgesteld door de directeur-bestuurder.

Mw M.C.H. Croon
Directeur- Bestuurder

Mw V.M.S. Peulen
Voorzitter raad van toezicht

Dhr prof. dr. A.J. Bredenoord
Vicevoorzitter raad van toezicht

Dhr J.H. Renckens
Lid raad van toezicht

Dhr mr. F.A.M. van den Heuvel
Lid raad van toezicht

Mw dr. M.A.W.P. de Jong
Lid raad van toezicht

Dhr mr. J.D. Edixhoven
Lid raad van toezicht

Overige gegevens

Overige Gegevens

MDL Fonds kent geen statutaire bepalingen omtrent de resultaatbestemming.

Controleverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het Bestuur en de Raad van Toezicht van de Stichting MDL Fonds

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening van Stichting MDL Fonds te Amersfoort gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting MDL Fonds per 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2024;
2. de staat van baten en lasten over 2024; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting MDL Fonds zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur zijn verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en ethische voorschriften, de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur en de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Leersum, 30 juni 2025

Van Ree Accountants

J.K.J. (Carlo) van Egdom MSc

Registeraccountant

Bijlagen

Rol en invulling van de raad van toezicht

De raad van toezicht (rvt) ziet toe op de realisatie van de strategie en doelstellingen van MDL Fonds, is werkgever van de directeur-bestuurder en houdt toezicht op diens functioneren. De rvt fungeert ook als sparringpartner voor de directeur-bestuurder. Desgevraagd staat zij, in overleg met de directeur-bestuurder, ook leden van het managementteam met raad terzijde.

De rvt heeft twee adviserende commissies ingesteld: de auditcommissie (AC) en de benoemings- en remuneratiecommissie (BRC). De impactcommissie is begin 2024 opgeheven, omdat de rvt het toezien op de impact als verantwoordelijkheid van de hele rvt ziet.

In 2024 traden drie leden van de rvt terug. Toezichthouders Annemieke Deveer, Tineke Jacobs-van Vliet en Inge Hogenelst namen afscheid. Marein de Jong, Joost Edixhoven en Frank van den Heuvel traden toe.

Samenstelling van de raad van toezicht per 31 december 2024

- **V.M.S. (Viola) Peulen** is directeur Marketing, Communicatie en PR bij Fontys Hogeschool. Zij is voorzitter van de rvt en lid van de BRC en daarnaast lid van de Raad van Toezicht bij Mildred Clinics.
Sinds 1 november 2019 in functie.
- **Prof. Dr. A.J. (Arjan) Bredenoord** is MDL-arts bij het Amsterdam UMC en hoogleraar maag-, darm- en leverziekten (in het bijzonder neurogastroenterologie en motiliteit) aan de Universiteit van Amsterdam. Hij is vicevoorzitter van de rvt en voorzitter van de BRC. Ook is hij bestuurslid van het Europese EoE research Network EUREOS en adviseur van diverse biotechbedrijven, farmaceutische ondernemingen, contract research organizations (CRO's), investeringsbedrijven en fabrikanten van medische hulpmiddelen.
Sinds 1 juli 2019 in functie.
- **J.H. (Hans) Renckens** is zelfstandig adviseur en voormalig registeraccountant. Hij is lid van de rvt en voorzitter van de AC.
Sinds 3 juli 2023 in functie.
- **Mr. F.A.M. (Frank) van den Heuvel** is zelfstandig adviseur Public Affairs en Governance. Hij is lid van de rvt en lid van de AC. Verder is hij voorzitter van de Raad van Commissarissen Midglas NV; vicevoorzitter van de Raad van Commissarissen Centramed; lid van de Raad van Commissarissen Uniper Benelux; lid (extern) van de Raad van Commissarissen coöperatie Vitelia; voorzitter van de Raad van Commissarissen Slibverwerking Noord-

Brabant (SNB); vicevoorzitter van de Raad van Toezicht Vereniging Eigen Huis en voorzitter van de Raad van Commissarissen afvalbedrijf Saver.

Sinds 30 september 2024 in functie.

- **Dr. M.A. (Marein) de Jong** is programmamanager/adviseur gezonde leefomgeving bij GGD Gooi en Vechtstreek. Zij is lid van de rvt en van de AC. Daarnaast is zij lid van de ZonMw-commissie Pandemische paraatheid en van de ZonMw-commissie Infectieziekten & Resistentie en lid van het patiëntenpanel van de Patiëntenfederatie.

Sinds 1 februari 2024 in functie.

- **Mr. J.D. (Joost) Edixhoven** is advocaat bij Birkway en lid van de rvt en BRC.

Sinds 1 februari 2024 in functie.

Vergaderingen

De rvt vergaderde in 2024 vijfmaal in aanwezigheid van de directeur-bestuurder, waarvan één vergadering een strategische sessie betrof, onder leiding van externen. De statuten werden in 2024 herzien, om deze in lijn te brengen met de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen en de naamswijziging te bestendigen. Ook het beleggingsstatuut werd herijkt, bij de overdracht van de beleggingsportefeuille naar een andere bancaire instelling. Naast haar wettelijke taken zoals het goedkeuren van het jaarplan, de begroting, het jaarverslag, de jaarrekening en belangrijke investeringen, lag de focus van de vergaderingen en gesprekken op strategische samenwerkingen, zichtbaarheid van MDL Fonds en van de gegenereerde impact, toekenningen, voortgangsrapportages, risicoanalyse en personele bezetting. Daarnaast waren er commissie overleggen en is er een gesprek met de medewerkers geweest.

Zelfevaluatie & ontwikkeling raad van toezicht

De rvt heeft een professionaliseringssessie met een externe trainer gevolgd die de opmaat vormde naar de jaarlijkse zelfevaluatie. In het kader van strategie, verdieping en educatie, kreeg de raad onder andere een rondleiding in het Amsterdam UMC/locatie AMC op de afdeling Maag-, Darm- en Leverziekten en namen individuele rvt-leden deel aan educatieve, branche-gerelateerde sessies.

De rvt heeft een eigen reglement, waarin duiding wordt gegeven hoe om te gaan met belangrijke zaken zoals (her)benoeming, taken, stemmen, nevenfuncties en belangenverstrengeling. Dit reglement is in 2024 bestudeerd en zal in 2025 worden geactualiseerd om onder andere aan te sluiten bij de nieuwe statuten. De rvt heeft daarnaast een eigen toezichtkader, waarin onder andere aandacht wordt gegeven aan de toezichtvisie, naleving van gedragscodes, permanente educatie en de maatschappelijke doelstelling.

Auditcommissie (AC)

De auditcommissie vergaderde in 2024 vijf keer in het bijzijn van de directeur- bestuurder en boog zich onder meer over de jaarrekening 2023, reguliere managementrapportages, risico-management, beleggingsbeleid, bedrijfsvoering, de benoeming van een nieuwe accountant, de voorgenomen stelselwijziging met betrekking tot de waardering van nalatenschappen en de begroting 2025. Twee leden van de auditcommissie traden in 2024 af en werden opgevolgd door twee nieuwe leden.

Benoemings- en Remuneratiecommissie (BRC)

De benoemings- en remuneratiecommissie heeft meerdere overleggen gevoerd over de werving van nieuwe leden van de rvt en de aanstelling van een nieuwe directeur-bestuurder. Daarnaast voerde deze commissie regelmatige gesprekken met de directeur-bestuurder, waaronder ook het jaargesprek, waarin aan de hand van de regeling beloning directeurs van goede doelen de directeursbeloning wordt vastgesteld.

Onkostenvergoeding

Alle leden van de rvt doen dit vrijwillig en ontvangen geen bezoldiging. De leden hebben recht op een vergoeding van reiskosten en overige onkosten. Hiervan is in 2024 geen gebruik gemaakt.

Colofon

Het jaarverslag 2024 is een uitgave van het MDL Fonds en geeft een overzicht van onze activiteiten en impact in het afgelopen jaar. MDL Fonds wil iedereen bedanken die heeft meegewerkt aan de totstandkoming van het jaarverslag 2024.

Concept, content, vormgeving en eindredactie

MDL Fonds

Bezoekadres

Stationsplein 123, 3818 LE Amersfoort

Postadres

Postbus 800, 3800 AV Amersfoort

Informatie over MDL Fonds

www.mdlfonds.nl

Wilt u na het lezen van dit jaarverslag het belangrijke werk van MDL Fonds steunen?

Wij waarderen uw donatie op banknummer NL 70 INGB 0000 0027 37 t.n.v. MDL Fonds enorm!

Cover jaarverslag: Op Glad IJs, februari 2025. De voorbereidingen voor dit fondsenwervende evenement hebben voor een groot deel plaatsgevonden in 2024.

